

6^ο ΓΕΛ ΑΧΑΡΝΩΝ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

Η ΒΙΑ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ: 2014-2015

Η ΒΙΑ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ

Περιεχόμενα

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΒΙΑ.....	3
Η ΕΝΔΟ-ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ	8
ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΒΙΑ.....	13
ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΗ ΒΙΑ.....	22
ΕΘΝΙΚΟΣ ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ	30
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	38

Συμμετείχαν οι μαθητές:

1	ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΑ
2	ΔΗΜΟΥΤΣΟΥ	ΜΑΡΙΑ
3	ΕΥΘΥΜΙΟΥ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
4	ΖΗΚΑ	ΒΑΣΙΛΙΚΗ
5	ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
6	ΚΥΛΑΚΟΣ	ΚΥΡΙΑΚΟΣ
7	ΚΥΠΡΑΙΟΣ ΒΟΡΡΕΑΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ
8	ΛΑΓΟΥΜΤΖΗ	ΔΕΣΠΟΙΝΑ
9	ΛΑΝΤΖΟΥΝΗ	ΛΑΜΠΡΙΝΗ
10	ΦΛΟΚΑΛΗ	ΕΙΡΗΝΗ
11	ΦΛΩΡΑΚΗΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΙΧΑΗΛ
12	ΧΑΜΗΛΟΥ	ΕΛΕΝΗ
13	ΧΑΨΑΣ	ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ
14	ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΑΝΟΥ	ΕΛΠΙΔΑ

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΒΙΑ

Η ψυχολογική βία είναι η “κακοποίηση” όπου περιλαμβάνει πράξεις, παραλείψεις και συμπεριφορές οι οποίες εμπεριέχουν συστηματική απόρριψη, εκφοβισμό, απομόνωση, εκμετάλλευση, υποτίμηση, αποθάρρυνση, παραμέληση.



Παρακατω θα σας αναλυσω ποιος μπορεί να σας μεταδώσει ψυχολογική βία.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΒΙΑ ΣΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Συναισθηματική βία είναι ένα σύνολο επιζήμιων συμπεριφορών ελέγχου που ασκούνται από τον ένα σύντροφο προς τον άλλον (συνήθως άντρες προς γυναίκες) με στόχο να τον εξουσιάσουν. Το αποτέλεσμα τέτοιων συμπεριφορών είναι το να ζει το άτομο που δέχεται τη συναισθηματική βία (συνήθως η γυναίκα) μέσα στο φόβο.

Τα χαρακτηριστικά της Ψυχολογικής Βίας είναι συνήθως τα εξής:

- Ο Έλεγχος στη ζωή του άλλου, με την έννοια της κακόβουλης κυριαρχίας και εξουσίας επάνω του.
- Η Απομόνωση από την οικογένεια, τους φίλους, την εργασία, την κοινωνική ζωή. Η απομόνωση είναι αποτέλεσμα της ψυχολογικής κακοποίησης, αλλά κι ένας τρόπος διατήρησης της βίας, καθώς το απομονωμένο άτομο θα αναζητήσει δυσκολότερα υποστήριξη.
- Η Υποτίμηση για τις διανοητικές ικανότητες, τη συμπεριφορά, την εμφάνιση, τη σεξουαλικότητα, την πατρική οικογένεια, το γονεϊκό ρόλο κ.λπ. Μέσω της περιφρονητικής στάσης και των προσβολών, επιδιώκεται να θιγεί η αυτοεκτίμηση του άλλου.
- Οι Ταπεινώσεις του άλλου και η παντελής έλλειψη σεβασμού προς το πρόσωπό του. Θύματα εδώ είναι κυρίως οι γυναίκες, καθώς πολλές φορές οι ταπεινώσεις είναι σεξουαλικού περιεχομένου και προκαλούν ντροπή, η οποία εμποδίζει τη γυναίκα να μιλήσει για αυτές και να αναζητήσει στήριξη.
- Οι Πράξεις εκφοβισμού ή Απειλές, π.χ. εκτόνωση σε αντικείμενα, ως επίδειξη δύναμης κι άσκηση έμμεσης βίας.

•Η Ψυχολογική βία στα παιδιά

Είναι το σύνολο των συμπεριφορών ενός γονέα προς το παιδί του ή όποιος άλλος άνθρωπος αναμιγνύεται με την ανάπτυξή του.

ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

- Έλλειψη επαίνου και ενθάρρυνσης.
- Έλλειψη άνεσης και αγάπης.
- Έλλειψη σύνδεσης.
- Έλλειψη κατάλληλου ερεθίσματος.
- Έλλειψη συνεχούς φροντίδας.
- Ξεχώρισμα ενός συγκεκριμένου παιδιού για τέτοια μεταχείριση. Μερικά παιδιά μπορούν να μετατραπούν σε «δούλους του σπιτιού» με το να υποχρεωθούν να κάνουν πολλές δουλειές στο σπίτι ακατάλληλες για την ηλικία και τη θέση τους.
- Η υπερπροστατευτική και κτητική συμπεριφορά ενός γονέα που δεν επιτρέπει στο παιδί να έχει φυσιολογική επαφή και δραστηριότητα με τους φίλους του.
- Ανάμειξη σε έντονη οικογενειακή διαμάχη. Η παρακολούθηση σκηνών βίας μεταξύ των φροντιστών συνήθως επηρεάζει δυσμενώς τη συναισθηματική ανάπτυξη ενός παιδιού.



Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΒΙΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Ο εκφοβισμός στο σχολείο μεταξύ των μαθητών έχουν αρχίσει να γίνονται αντικείμενα προσοχής, συζήτησης και μελέτης και στην Ελλάδα. Αναγνωρίζονται ως κοινωνικά προβλήματα, σύμφωνα με τα αποτελέσματα σχετικών ερευνών που διεξάγονται σε σχολεία χώρας.

ΣΥΝΗΘΩΣ ΕΚΔΗΛΩΝΕΤΑΙ ΜΕ:

- φραστικές επιθέσεις, βρισιές, προσβολές, απειλές,
 - εκβιασμούς,
- καταστροφή προσωπικών αντικειμένων,

- κλοπές,
- αποκλεισμό και απομόνωση από παρέες, ομαδικά παιχνίδια και κοινωνικές δραστηριότητες.

Ο Ψυχολογικός εκφοβισμός περιλαμβάνει τη συστηματική χρησιμοποίηση υβριστικών εκφράσεων και χρησιμοποιεί σταθερά ένα άτομο ως στόχο πειραγμάτων, κάνοντάς το περίγελο. Ο σωματικός εκφοβισμός και βία περιλαμβάνει σπρωξίματα, σκουντήματα, αγκωνιές, κλοτσιές, τρικλοποδιές, γροθιές ή χτυπήματα με όπλα ή αντικείμενα και αφορά όλες τις μορφές επιθέσεων ή τις απειλές σωματικών επιθέσεων.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ

Το φαινόμενο του εκφοβισμού και της βίας στο σχολείο είναι σύνθετο, ενώ στην εκδήλωσή του συμβάλλει η αλληλεπίδραση ψυχολογικών, οικογενειακών, κοινωνικών, γνωστικών και συναισθηματικών παραγόντων.

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΔΕΙΧΝΟΥΝ ΟΤΙ:

- Το 10-15% των μαθητών πέφτουν θύματα διαφόρων μορφών εκφοβισμού και βίας στο σχολείο.
 - Οι μαθητές που εκφοβίζουν και ασκούν βία, δηλαδή οι θύτες, υπολογίζεται ότι ξεπερνούν το 5% του συνόλου των μαθητών.
 - Έχει παρατηρηθεί ότι τα αγόρια εμπλέκονται περισσότερο σε περιστατικά σωματικής βίας σε σύγκριση με τα κορίτσια, τα οποία φαίνεται να εμπλέκονται πιο συχνά σε περιστατικά ψυχολογικής βίας, σε αναλογία 3 προς 1.
 - Τα περιστατικά εκφοβισμού και βίας στο σχολείο εκδηλώνονται με μεγαλύτερη συχνότητα στο δημοτικό και στο γυμνάσιο και μειώνονται στο λύκειο.
- Οι μισοί από τους μαθητές-θύματα εκφοβισμού δεν αναφέρουν πουθενά το γεγονός, ενώ οι υπόλοιποι μισοί συνήθως το αναφέρουν σε φίλους τους και λιγότερο στους εκπαιδευτικούς ή στους γονείς τους.

ΟΙ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Οι ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις του εκφοβισμού στα παιδιά είναι πολλές και σοβαρές. Τα παιδιά που πέφτουν θύματα εκφοβισμού και βίας στο σχολείο είναι δυνατόν:

- να νιώσουν έντονο άγχος και ανασφάλεια,
- να παρουσιάσουν σχολική άρνηση,
- να κάνουν πολλές απουσίες από το σχολείο,
- να οδηγηθούν σε σχολική αποτυχία.
- να εμφανίσουν μαθησιακές δυσκολίες και ψυχοσωματικά προβλήματα,
- να παρουσιάσουν φοβίες, κατάθλιψη, απόπειρες αυτοκτονίας.

Επίσης τα παιδιά-θύτες, βρίσκονται σε μεγάλο κίνδυνο:

- να απομακρυνθούν από το σχολείο,
- να διακόψουν τη σχολική φοίτηση,

- να εμφανίσουν τάσεις φυγής από το σπίτι,
- να εξελιχθούν, σε ποσοστό που προσεγγίζει το 50%, σε ενήλικες με αντικοινωνική και παραβατική συμπεριφορά.

ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΠΟΥ ΕΜΠΛΕΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΒΙΑΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Τα θύματα είναι συνήθως παιδιά:

- με περισσότερο άγχος και ανασφάλεια από τους άλλους μαθητές,
- ήσυχα και ευαίσθητα,
- εσωστρεφή και μοναχικά,
- με χαμηλή αυτοεκτίμηση,
- φοβισμένα και με παθητική στάση απέναντι στη βία,
- δύσκολα υπερασπίζονται τον εαυτό τους.

Και αντίθετα τα παιδιά-θύτες είναι συνήθως:

- με χαμηλή αυτοεκτίμηση, ενώ φαίνονται σίγουρα για τον εαυτό τους,
- ενεργητικά και υπερδραστήρια,
- επιθετικά,
- επιρρεπή σε παραβίαση κανόνων και σε αντικοινωνικές συμπεριφορές,
- ικανά να ξεφεύγουν από δύσκολες καταστάσεις,
- δίχως ηθικούς ενδοιασμούς ή τύψεις για τις πράξεις τους.



Τα παιδιά-παρατηρητές περιστατικών εκφοβισμού και βίας διαχωρίζονται σε εκείνους που:

- υποστηρίζουν το θύτη με γέλια, χειροκροτήματα και άλλες μορφές επιδοκιμασίας,
- απομακρύνονται από τη σκηνή και κάνουν ότι δεν είδαν τίποτα,
- θυματοποιούνται, τρομοκρατούνται, «παγώνουν»,
- δεν ξέρουν τι να κάνουν, είναι σε αμφιθυμία και δεν παίρνουν θέση,
- προσπαθούν να βοηθήσουν το θύμα, αποδοκιμάζουν το θύτη και τρέχουν να φέρουν βοήθεια.



ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ ΣΤΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ

Η **Εργασιακή Ψυχολογική Κακομεταχείριση**, είναι η τάση ενός ανθρώπου ή ομάδας ανθρώπων να χρησιμοποιεί συνεχή επιθετική ή αδικαιολόγητη συμπεριφορά ενάντια σε έναν συνάδελφο, όχι εξαιτίας κάποιας προσωπικής σύγκρουσης ή συμφερόντων αλλά με σκοπό να αποπροσανατολίσει το στόχο της επίθεσης και να τον υποτάξει ή να ελέγξει τα συναισθήματά του. Δευτερεύων σκοπός είναι να εκφοβίσει το υπόλοιπο προσωπικό και να είναι πιο δεκτικό σε όσα διατάζει ο εργασιακός δυνάστης.

Η Εργασιακή Ψυχολογική Κακομεταχείριση μπορεί να περιέχει ψυχολογική βία φυσική επίθεση και εξευτελισμό.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ

- να είναι κάποιος αγενής ή εχθρικός
- να μιλάει υποτιμητικά στον συνάδελφο ή υφιστάμενο
- να φωνάζει ή να βρίζει
- να έχει αλαζονική συμπεριφορά .
- να αμαυρώνει την κοινωνική εικόνα κάποιου
- να κουτσομπολεύει κάποιον

να προκαλεί σε κάποιον φυσική ή κοινωνική απομόνωση
να επιτίθεται σε κάποιον άμεσα

Δηλαδή ο εργασιακός θύτης επιτίθεται άμεσα ή έμμεσα αλλά συστηματικά σε κάποιον εργαζόμενο-στόχο χωρίς να υπάρχει μεταξύ τους αντικειμενικός λόγος διαμάχης. Για να πετύχει την "υποταγή" του εργαζόμενου-στόχου χρησιμοποιεί την εξουσία του στο χώρο, την επιρροή του στους εργαζόμενους και το ίδιο το σύστημα εργασίας ως μέσο προσβολής της αξιοπρέπειας του εργαζόμενου.



Η ΕΝΔΟ-ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ

Η καλή πληροφόρηση μπορεί να βοηθήσει στην αναγνώριση, την πρόληψη και την αντιμετώπιση αυτού του φαινομένου καθώς, επίσης, μπορεί να προσφέρει περισσότερες υπεύθυνες επιλογές σε εσένα ή σε κάποιο αγαπημένο σου πρόσωπο. **Οι περισσότεροι άνθρωποι έχουν μεγαλώσει με την ιδέα ότι η οικογένεια και το σπίτι είναι ένα ήρεμο μέρος,** ένα ασφαλές λιμάνι ή ένα καταφύγιο. Και ότι μέσα εκεί κανείς και τίποτα δεν μπορεί να τους βλάψει. Αυτές οι αντιλήψεις είναι βαθιά ριζωμένες στους περισσότερους από εμάς καθώς συνήθως μεταφέρονται από γενιά σε γενιά από την παιδική ηλικία. Οι εικόνες και οι αντιλήψεις αυτές είναι όμορφες και θετικές. Χτίζουν στην καρδιά και το μυαλό μας ένα καλό οικοδόμημα, ένα καλό πρότυπο για την εξέλιξη της προσωπικότητάς μας, των σχέσεων και της ζωής μας γενικότερα.

Κατά πόσο, όμως, μπορούν είναι και πραγματικότητα; Και μάλιστα μια μόνιμη πραγματικότητα, όπως αυτήν που καμιά φορά βλέπουμε να προβάλλεται από τις ταινίες;

Υπάρχουν στιγμές και περιπτώσεις που κάτι τέτοιο δεν ισχύει τόσο. Και ίσως δεν είναι και ρεαλιστικό να πιστεύει κανείς ότι μπορεί ή πρέπει πάντα να ισχύει. Στην οικογένεια, όπως και στις περισσότερες αν όχι σε όλες - τις ομάδες ανθρώπων, βιώνονται πολλά και ανάμεικτα συναισθήματα που εκφράζονται με πολλούς και διάφορους τρόπους και συμπεριφορές. Όταν, όμως, αυτές οι συμπεριφορές και τα συναισθήματα εκφράζονται με τρόπους ακραίους, βίαιους, ζημιογόνους, που βλάπτουν ή απειλούν τη σωματική, συναισθηματική, διανοητική, πνευματική υγεία και ευεξία τότε πρέπει να αντιμετωπίζονται δραστικά.

Η βία στο σπίτι (συχνά ονομάζεται και ενδο-οικογενειακή βία) συμβαίνει όταν ένα

μέλος της οικογένειας (σύντροφος, αδελφός/ή, γιος/κόρη, συγγενής) επιχειρεί με τις πράξεις και τη συμπεριφορά του να επιβληθεί ή/και να βλάψει ένα άλλο μέλος της οικογένειας σωματικά ή/και ψυχολογικά.

Η βία στο σπίτι συμβαίνει σε όλες τις κουλτούρες, όλες τις εθνικότητες, όλες τις θρησκείες, όλα τα κοινωνικά και οικονομικά επίπεδα. Μπορεί να προέρχεται από άντρες, από γυναίκες ή και από τους δυο, σε σχέσεις μεταξύ του αντίθετου φύλου και σε σχέσεις μεταξύ του ίδιου φύλου, σε σχέση γονέα προς παιδί και σε σχέση παιδιού (κυριότατα έφηβου και ενήλικα) προς γονέα.

Η αναγνώριση περιστατικών ενδο-οικογενειακής βίας και η καταγραφή τους διαφέρει από χώρα σε χώρα. Σύμφωνα με το CenterforDiseaseControl, η βία στο σπίτι είναι ένα σοβαρό επιβλαβές φαινόμενο, που αφορά την όλη την κοινωνία και τη δημόσια υγεία. Και τα καλά νέα είναι ότι είναι μπορεί να προληφθεί.

Η ενδο-οικογενειακή βία (όπως και άλλες μορφές βίας) μπορεί να είναι:

ΣΩΜΑΤΙΚΗ

- Η άμεση σωματική βία έχει να κάνει με την ανεπιθύμητη σωματική επαφή όπως π.χ. από το μη επιθυμητό άγγιγμα έως το βιασμό και το φόνο.
- Η έμμεση σωματική βία περιλαμβάνει π.χ. το πέταγμα αντικειμένων πάνω ή κοντά σε έναν άνθρωπο, η πρόκληση πόνου σε ζώα.
- Σεξουαλική βία - εξαναγκαστική σεξουαλική επαφή ή πράξη χωρίς την οικειοθελή συγκατάθεση του άλλου με την χρήση ή την απειλή χρήσης βίας.

ΛΕΚΤΙΚΗ

- Λεκτικές απειλές για χρήση βίας ενάντια στο θύμα, σε άλλα μέλη της οικογένειας συμπεριλαμβανομένου και τα παιδιά ή αγαπημένα πρόσωπα, ο θύτης ενάντια στον ίδιο του/της τον εαυτό.
- Λεκτική βία που εμπεριέχει απειλές, βρισιές, υποτιμητικές και εξευτελιστικές λεκτικές επιθέσεις.

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ

- Μη λεκτικές απειλές, όπως π.χ. χειρονομίες που υποδηλώνουν απειλή, εκφράσεις του προσώπου, κινήσεις του σώματος.
- Υπερβολική έλλειψη ενσυναίσθησης (η ικανότητα δηλαδή του να συν-αισθάνεται π.χ. τον πόνο ή την χαρά του άλλου), η έντονη συναισθηματική απάθεια και η αδυναμία συναισθηματικού μοιράσματος και επαφής με τρόπο που είναι ζημιογόνος.
- Χειραγώγηση των συναισθημάτων του άλλου που οδηγεί σε τρόμο, φόβο, δυσκολία χαλάρωσης, ενοχές, αμφιβολίες και αμφισβήτηση του τρόπου σκέψης και των συναισθημάτων του/της για την κατάσταση, αδυναμία να είναι σε επαφή και να εμπιστεύεται τα συναισθήματά του/της.
- Παιχνίδια με το μυαλό του άλλου π.χ. διαστρέβλωση των σκέψεών του σε βάρος του θύματος.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

- Το να μην επιτρέπεται στον άλλο να δει τους φίλους ή/και τους συγγενείς του.
- Το να σαμποτάρονται οι κοινωνικές σχέσεις του άλλου και το να απομονώνεται από τις κοινωνικές της/του δραστηριότητες και επαφές.
- Ο διασυρμός του άλλου π.χ. μέσα από την εσκεμμένη διαστρέβλωση γεγονότων, τη διάδοση κακής φήμης ή την επινόηση ψεύτικων ιστοριών με σκοπό να βλαφθεί η προσωπικότητα, η οικογένεια, η κοινωνική, η επαγγελματική ή η πνευματική ζωή του/της.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

- Οικονομική στέρηση και χειραγώγηση του άλλου μέσα από τα χρήματα ή άλλα υλικά αγαθά, π.χ. έλεγχος των οικονομικών του άλλου με τρόπο κυριαρχικό και υποτιμητικό, εκβιασμός μέσω των χρημάτων.
- Στέρηση του δικαιώματος του άλλου για οικονομική αυτονομία (π.χ. να μην του/της επιτρέπεται να εργαστεί).
- Εσκεμμένη στέρηση οικονομικής υποστήριξης του άλλου (συνήθως σε περιπτώσεις που η γυναίκα δεν εργάζεται) συνήθως αναγκάζοντάς τον/την να αρχίσει να ικετεύει για οικονομική υποστήριξη.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ

- Η χρήση φανεράς ή κρυφής βίας ή/και οι απειλές ή άλλες προσπάθειες χειραγώγησης με άμεσες ή έμμεσες τακτικές για να εξαναγκαστεί ο άλλος να αλλάξει, να αρνηθεί ή να σταματήσει να έχει τα δικά του πνευματικά πιστεύω και τους τρόπους να τα εκφράζει.
- Να υποτιμάται, να περιγελάται ή να κακοποιείται ο άλλος λόγω των πνευματικών του πεποιθήσεων και πρακτικών.
- Το να χρησιμοποιούνται τα πνευματικά πιστεύω (ή η απουσία τους) για να χειραγωγηθεί ο άλλος ή να γίνει αντικείμενο εκμετάλλευσης.

Συνήθως η βία έχει πορεία φαύλου κύκλου. Αρκετοί μελετητές αυτού του φαινομένου έχουν παρουσιάσει ένα μοντέλο γνωστό ως ο 'κύκλος της βίας'. Παρακάτω παρουσιάζω μια από τις εκδοχές του:

1^η Φάση: Ο μήνας του μέλιτος

Αυτή η φάση χαρακτηρίζεται συνήθως από τρυφερότητα, απολογία, προσφορά (π.χ. δώρα, προσφορά βοήθειας σε κάτι που συνήθως ο θύτης δεν βοηθάει) και ολοφάνερη παύση της βίας.

2^η Φάση: Η οικοδόμηση της έντασης

Αυτή η φάση συνήθως χαρακτηρίζεται από φτώχη και ρηχή επικοινωνία, ένταση, τρόμο ή φόβο μήπως προκληθεί καβγάς.

3^η Φάση: Το ξέσπασμα

Σε αυτή τη φάση είναι χαρακτηριστικές οι εκρήξεις βίας και τα περιστατικά κακοποίησης. Είναι συνήθως σε αυτή τη φάση όπου αυτός που βρίσκεται στο ρόλο του

θύματος αποφασίζει ή σκέφτεται σοβαρά να κάνει κάτι για την κατάσταση, π.χ. να ζητήσει ή να δεχτεί βοήθεια.

4η Φάση: Η μετάνοια

Είναι η φάση κατά την οποία αυτός/η που παίζει το ρόλο του θύτη προετοιμάζει το έδαφος για την 1η Φάση (το μήνα του μέλιτος) δείχνοντας φανερά μετάνοια για τις πράξεις του/της, εκφράζοντας συναισθήματα τύψεων, δίνοντας υποσχέσεις για αλλαγή ότι π.χ. ήταν η τελευταία φορά που συνέβη κάτι που, όμως, αν πρόκειται για το φαύλο κύκλο της βίας δυστυχώς δεν συμβαίνει και στην πραγματικότητα.

Θεωρούμε σημαντικό να σημειωθεί εδώ ότι ο κύκλος της βίας ΔΕΝ ισχύει πάντα και για όλες τις περιπτώσεις. Υπάρχουν και περιπτώσεις που δεν καλύπτονται από αυτή την προσέγγιση.

Οι περισσότεροι άνθρωποι έχουν ζήσει τουλάχιστον ένα περιστατικό κακοποίησης ή βίας σε μικρό ή μεγάλο βαθμό τουλάχιστον μια φορά σε κάποια στιγμή της ζωής τους. Είναι, όμως, μια συμπεριφορά που δεν πρέπει είναι ανεκτή, ούτε νομικά, ούτε ηθικά, ούτε ψυχολογικά από τις σημερινές κοινωνίες, αφού τα αποτελέσματά της μόνο επιβλαβή μπορεί να είναι. Είναι, επίσης, μια συμπεριφορά που ενθαρρύνεται ή όχι μέσω της μάθησης. Γι' αυτό είναι και ένα τόσο σημαντικό θέμα παιδείας, εκπαίδευσης, ενημέρωσης και παραδειγματισμού.

Μερικοί άνθρωποι ζουν τη βία καθημερινά και έχουν τόσο πολύ αποθαρρυνθεί, που δεν μπορούν ούτε καν πια να την αναγνωρίσουν. Ή φτάνουν να πιστεύουν ότι το αξίζουν, ή ότι έτσι είναι και δεν αλλάζει. Συνήθως αυτοί οι άνθρωποι αισθάνονται βαθιά αδύναμοι. **Αισθάνονται ότι δεν μπορούν να κάνουν τίποτα για αυτό. Ότι αυτή είναι η μόνη πραγματικότητα. Όμως, αυτό είναι λάθος!** Αλλά για να αρχίζει αυτό να αλλάζει είναι πολύ σημαντικό να ζητήσει την κατάλληλη βοήθεια και αυτός που δέχεται τη βία, και αυτός που την ασκεί (σπανιότερο αλλά εξίσου σημαντικό).





ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΒΙΑ

Η «αθέατη βία», όπως ονομάζεται η βία μέσα στο σπίτι, εξακολουθεί να αποτελεί ένα συχνό πρόβλημα για πολλές γυναίκες. Η κακοποίηση γυναικών είναι συχνότερη στις ηλικίες από 15 έως 54 ετών και παρατηρείται σε όλα τα κοινωνικοοικονομικά στρώματα. Στην Ελλάδα ποσοστό περίπου 6% των γυναικών ομολογούν πως έχουν υποστεί κάποιου είδους κακοποίηση ενώ στο σύνολο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης μία στις πέντε γυναίκες υφίσταται, στη διάρκεια της ζωής της βιαιότητες που ασκούνται από τον σύζυγο ή τον σύντροφό της.

Η βία κατά των γυναικών μέσα στην οικογένεια περιλαμβάνει προσβολές της σωματικής, ψυχικής, συναισθηματικής και κοινωνικής υπόστασης τους καθώς και οικονομική βία, με στόχο “την επιβολή ελέγχου”. Συγκεκριμένα μπορεί να πάρει τις εξής μορφές:

Σωματική Βία

Σεξουαλική Βία – Βιασμός

Ψυχολογική Βία

Οικονομική Βία

Η σωματική βία περιλαμβάνει : σωματικές επιθέσεις με κτυπήματα, δαρμό, σπρωξίματα, γροθιές, χαστούκισμα, δάγκωμα, κλοτσιά, απειλή ότι θα χρησιμοποιήσει ή χρησιμοποιεί πράγματι ένα όπλο οποιασδήποτε μορφής.

Οι άνδρες που κακοποιούν τις γυναίκες τους ανήκουν σε όλα τα κοινωνικά στρώματα και συχνά χρησιμοποιούν σαν πρόσχημα για την ανάρμοστη συμπεριφορά τους την κατανάλωση αλκοόλ ή ακόμα και παραισθησιογόνων ουσιών. Επίσης κατηγορούν την γυναίκα ως υπεύθυνη για τη βίαιη συμπεριφορά τους ή τα ξεσπάσματα εναντίον της. Συχνά έχουν πέσει κι οι ίδιοι θύματα κακοποίησης στην παιδική τους ηλικία ή έχουν υπάρξει μάρτυρες ως παιδιά της κακοποίησης της μητέρας τους από τον πατέρα τους. Αρκετά συχνά μάλιστα οι άνδρες αυτοί πάσχουν από διαταραχές της προσωπικότητας. Ο βίαιος άνδρας αισθάνεται ότι απειλείται από το γεγονός ότι δεν ελέγχει πλέον τη γυναίκα και κακοποιώντας τη θα νιώσει ότι ανακτά τον έλεγχο. Σ’ αυτό το είδος σχέσεων, η γυναίκα δεν είναι αντικείμενο του πόθου, αλλά αντικείμενο της ανάγκης. Ο άντρας πιστεύει ότι βρίσκεται σε μια κατάσταση επιβίωσης: ή εκείνη ή αυτός.

Δεν είναι εύκολο για μια γυναίκα να παραδεχθεί ότι υφίσταται βία ή κακοποίηση. Ακόμη πιο δύσκολο είναι για μια γυναίκα να βρει ένα τρόπο να ξεφύγει από μια σχέση ή μια κατάσταση στην οποία δέχεται κάποια μορφή βίας από νυν ή πρώην σύζυγο, εραστή, αδελφό, πατέρα, συγγενή ή (κυρίως για τις ηλικιωμένες γυναίκες) από τα παιδιά τους.

Περίπου 17% των παιδιών σε 58 χώρες υπόκεινται σε σοβαρές μορφές σωματικής τιμωρίας (χτυπήματα στο κεφάλι, τα αυτιά ή το πρόσωπο ή δυνατά και επανειλημμένα χτυπήματα). Πάνω από το 40% των παιδιών ηλικίας 2 έως 14 ετών βιώνουν τη σοβαρή

σωματική τιμωρία στο Τσαντ, την Αίγυπτο και την Υεμένη. Συνολικά, τρεις στους 10 ενήλικες πιστεύουν ότι η σωματική τιμωρία χρειάζεται για να αναθρέψουν σωστά τα παιδιά. Στη Σουαζιλάνδη, το 82% λέει ότι η σωματική τιμωρία είναι απαραίτητη.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ

Η UNICEF υποδεικνύει έξι στρατηγικές ώστε να γίνει η κοινωνία στο σύνολό της, από τις οικογένειες μέχρι τις κυβερνήσεις, ικανότερη στην πρόληψη και τον περιορισμό της βίας κατά των παιδιών. Αυτές περιλαμβάνουν 1) την υποστήριξη των γονέων, κηδεμόνων και οικογενειών 2) την επιμόρφωση των παιδιών με δεξιότητες 3) την αλλαγή νοοτροπιών που ενθαρρύνουν τη βία και τις διακρίσεις 4) την παροχή και προώθηση υποστηρικτικών υπηρεσιών προς τα παιδιά 5) την ενίσχυση των δικαστικών, ποινικών και κοινωνικών συστημάτων και υπηρεσιών και 6) την αύξηση των διαθέσιμων δεδομένων και της ευαισθητοποίησης σχετικά με τη βία και το ανθρωπινό και κοινωνικό-οικονομικό κόστος της, προκειμένου να αλλάξουν οι νοοτροπίες και τα πρότυπα.

Σεξουαλικός κατάχρηση είναι ένας σχετικός πολιτιστικός όρος που χρησιμοποιείται για να περιγράψει τις σεξουαλικές σχέσεις και **συμπεριφορά** μεταξύ δύο ή περισσότερων συμβαλλόμενων μερών που εξετάζονται ποινικά και/ή ηθικά επίθεση. Οι διαφορετικοί τύποι σεξουαλικών κακοποιήσεων περιλαμβάνουν:

- Μη- Consensual, αναγκασμένη φυσική σεξουαλική συμπεριφορά όπως βιασμός ή **σεξουαλική επίθεση**
- Ψυχολογικές μορφές κατάχρησης, όπως η λεκτική σεξουαλική συμπεριφορά ή **καταδίωξη**.
- Το ζήτημα της συγκατάθεσης
- Στην πλειοψηφία των πολιτισμών και των χωρών, το φύλο είναι νομικό και αποδεκτό μόνο εάν αμφότερα τα συμβαλλόμενα μέρη δίνουν ενημερωμένη συγκατάθεση. Στις περισσότερες δυτικές χώρες, ο όρος "ενημερωμένη συγκατάθεση" διπλασιάζεται ως νομικός όρος επίσης ένας που ισχύει για τα επικρατώντας ιδανικά.
- Σε μερικές περιπτώσεις, μερικές μορφές σεξουαλικής συμπεριφοράς θεωρούνται ακόμα παράνομος ακόμα κι αν αμφότερα τα συμβαλλόμενα μέρη είναι σε θέση να δώσουν την ενημερωμένη συγκατάθεση, οι συγκεκριμένες πρακτικές που περιλαμβάνονται όπως με BDSM (λόγο του νόμιμα που ορίζεται ως επίθεση, ανεξάρτητα από την ενημερωμένη συγκατάθεση).
- Οι περισσότερες κοινωνίες έχουν τους αυστηρούς νόμους, διάταγμα, και ηθικές πεποιθήσεις ως προς ποιος μπορεί να συγκατατεθεί με το φύλο. Στις περισσότερες αρμοδιότητες, μειονεκτούσες κατηγορίες ανθρώπων όπως οι ανήλικοι και διανοητικά καθυστερημένος οι άνθρωποι έχουν περιορίσει ή κανένα δικαίωμα να δοθεί νομικός, ενημερωμένη συγκατάθεση, ακόμα κι αν τα μέρη ενδιαφερόμενα μπορούν αληθινά και πρόθυμος σε τέτοιες ενέργειες. Η συζήτηση για ποιος μπορεί αληθινά να συγκατατεθεί με το φύλο είναι ένα

αμφισβητούμενο θέμα που διασχίζει τα σύνορα νόμος και πολιτισμός. Για αυτόν τον λόγο, πολλοί από τους όρους και τις φράσεις χρησιμοποιούμενους μπορούν να θολωθούν μεταξύ των δύο ως προς αυτό που είναι αληθινά καταχρηστική σεξουαλική συμπεριφορά και τι δεν είναι.

Συζυγική σεξουαλική κακοποίηση

- *Κύριο άρθρο: συζυγική κατάχρηση*
- **Συζυγική κατάχρηση** είναι ο όρος που εφαρμόζεται στη συγκεκριμένη μορφή βία στο σπίτι, όπου φυσικός ή η σεξουαλική κακοποίηση διαιωνίζεται από μια σύζυγος επάνω σε άλλο. Αυτό διαιωνίζεται χαρακτηριστικά από ένα αρσενικό επάνω σε ένα θηλυκό στο α ετεροφυλόφιλος σχέση, αν και θηλυκά και ομοφυλόφιλοι επίσης επιβάλτε την κατάχρηση μερικές φορές.

Σπουδαστής και υπομονετική σεξουαλική εκμετάλλευση

Οι σπουδαστές είναι μερικές φορές θύματα σεξουαλικού εκμετάλλευση από τους δασκάλους και τους καθηγητές, δείτε Ακαδημαϊκή κατάχρηση. Ακόμα κι αν η σεξουαλική επαφή είναι συγκατατιθέμενος (ή ακόμα και αρχισμένος) από το σπουδαστή, μπορεί να θεωρηθεί μορφή κατάχρησης στην υπόθεση ότι ο δάσκαλος ή ο καθηγητής είναι ικανός να εκμεταλλευτεί τη θέση αρχής του/της σε μια λεπτή μορφή ψυχολογικού εξαναγκασμού. Εάν αυτό είναι μια υγιής υπόθεση σε όλες τις περιπτώσεις μπορεί να συζητηθεί.

Για ένα διάσημο παράδειγμα μιας σχέσης δάσκαλος-σπουδαστών, δείτε Θ*MaruKayLetourneau.

Οι ασθενείς των ψυχοθεραπευτών είναι μια άλλη κοινή κατηγορία σεξουαλικής εκμετάλλευσης δείτε Κατάχρηση ψυχοθεραπευτών.

Δευτερεύουσα σεξουαλική κακοποίηση όπως αφορά το νόμο

Κύριο άρθρο: Σεξουαλική κακοποίηση παιδιών

Σύμφωνα με Ηνωμένες Πολιτείες νόμος, ανήλικοι κάτω από ηλικία της συγκατάθεσης μπορέστε μόνο να δώσετε τη "απλή συγκατάθεση", αλλά όχι ενημερωμένη συγκατάθεση, στη σεξουαλική δραστηριότητα. Οι κρατικοί νόμοι διαφοροποιούν γενικά μεταξύ μιας ενήλικης συμμετοχής στις σεξουαλικές δραστηριότητες με τους ανηλίκους. Γενικά, οι δύο κατηγοριοποιήσεις των δαπανών αντιμέτωπων είναι:

- Φύλο μεταξύ ενός ανηλίκου παιδί/prepubescent/tween και ένας ενήλικος είναι "σεξουαλική κακοποίηση παιδιών".
- Φύλο μεταξύ ενός ανηλίκου έφηβος/έφηβος/νεολαία και ένας ενήλικος είναι "νομικός βιασμός".

Σύμφωνα με μερικούς κρατικούς νόμους στο u.S., εάν δύο ή περισσότεροι ανήλικοι κάτω από ηλικία της συγκατάθεσης συμμετέχετε στο φύλο ο ένας με τον άλλον, μπορούν και οι δύο (κάπως παράδοξα) ταξινομείται ως θύματα της σεξουαλικής κακοποίησης. Περιπτώσεις στις οποίες και οι δύο συμμετέχοντες είναι ανήλικοι ιστορικά δεν έχουν διωχθεί, αν και μια μετατόπιση στην

κατεύθυνση της δίωξης των ανηλίκων για το συναινετικό φύλο με άλλους ανηλίκους φαίνεται να εμφανίζεται στις τελευταίες αρκετές δεκαετίες. (Δείτε [Ηθική επεξεργασία για όλη τη νεολαία](#) για τα παραδείγματα.)

ΒΙΑΣΜΟΣ

Ο νομικός ορισμός του **βιασμού** αφορά τη σεξουαλική δραστηριότητα που επιβάλλεται από το δράστη στο θύμα, με άσκηση σωματικής ή ψυχολογικής βίας και χωρίς τη συγκατάθεση του θύματος. Η σεξουαλική δραστηριότητα δεν αφορά μόνο τη συνουσία, αλλά μπορεί και να περιέχει πεολειξία, αιδοιολεξιξία, εισαγωγή δακτύλου στον κόλπο ή τον πρωκτό του θύματος κτλ. Ο δράστης μπορεί να είναι είτε άνδρας είτε γυναίκα. Ο εξαναγκασμός σε σεξουαλικές πράξεις μπορεί να ποικίλει από βίαιη επίθεση από έναν άγνωστο, έναν γνωστό ή ένα μέλος της οικογένειας μέχρι ένα σχεδιασμένο ρομαντικό ραντεβού που καταλήγει σε σεξ με εξαναγκασμό. Το κοινό στοιχείο αυτών των πράξεων είναι η έλλειψη εμπάθειας για τα αισθήματα του θύματος και η επιθυμία εκμετάλλευσης και βλάβης αυτών των συναισθημάτων. Στην Ελλάδα το 2008 καταγράφηκαν επίσημα 218 βιασμοί, αλλά υπολογίζεται ότι ο αριθμός μπορεί και να ξεπερνά τις 4.500 καθώς τις περισσότερες φορές δε γίνεται καταγγελία.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΒΙΑΣΜΟΥ

Ο βιασμός στιγματίζει το θύμα για πολύ καιρό και σε ορισμένες περιπτώσεις για μία ολόκληρη ζωή και αυτό γιατί πέρα από τις σωματικές κακώσεις ακόμα και την ενδεχόμενη εγκυμοσύνη μετά από βιασμό δημιουργεί και πολύ έντονες ψυχολογικές «κακώσεις». Έτσι το θύμα αρχικά έρχεται αντιμέτωπο με προβλήματα σωματικά και τις συνέπειές τους όπως την απόφαση για άμβλωση ή όχι, την σωματική αποθεραπεία, εξετάσεις για νοσήματα κ.α. ενώ παράλληλα αντιμετωπίζει το ψυχικό τραύμα που αποφέρει μία τέτοια πράξη. Κάθε άτομο αντιδρά διαφορετικά απέναντι σε αυτό το γεγονός. Άλλοι μπορεί να περάσουν άμεσα σε μία φάση σοκ και μούδιασματος, άλλα θύματα μπορεί να εμφανίσουν μία προσωρινή ηρεμία και αίσθηση ελέγχου της κατάστασης ενώ άλλα θύματα βιασμού μπορεί να εκδηλώσουν έντονες αντιδράσεις. Τα συνηθέστερα συναισθήματα του θύματος βιασμού είναι το σύνδρομο μετατραυματικού στρες το οποίο χαρακτηρίζεται από ένα αρχικό «μούδιασμα», έντονο τρόμο και φόβο που μπορεί να συνοδεύεται από προβλήματα ύπνου όπως εφιάλτες ή αυπνίες. Το σύνδρομο μετατραυματικού στρες μπορεί να προκύψει άμεσα από το συμβάν είτε με καθυστέρηση αρκετών ημερών. Άλλο ένα χαρακτηριστικό σύμπτωμα του συνδρόμου είναι η επαναβίωση του γεγονότος μέσα από την επαναφορά εικόνων και αναμνήσεων. Αυτό μπορεί να συμβαίνει είτε στον ύπνο του θύματος είτε και κατά τη διάρκεια της ημέρας ιδιαίτερα όταν εκτίθεται σε καταστάσεις που λειτουργούν ως υπενθύμιση π.χ. να περάσει από το ίδιο μέρος του συμβάντος ή από ένα μέρος παρόμοιο, να συναντήσει ένα άτομο που εξωτερικά ομοιάζει στο θύτη κ.τ.λ. Σε πολλές περιπτώσεις ο φόβος αλλά και ο θυμός δεν υποχωρούν και εγκαθίστανται για πολύ καιρό με αποτέλεσμα το θύμα να αναπτύξει φοβικές συμπεριφορές και αποφευκτικές προς τους

άλλους ανθρώπους. Δεν είναι σπάνιο το θύμα να αποκτήσει μία εσφαλμένη εικόνα για τον εαυτό του με συναισθήματα ευθύνης και ενοχής για το γεγονός. Αυτό μπορεί να έχει μακροπρόθεσμα αρνητικές επιπτώσεις στη ζωή του ατόμου καθώς μπορεί να οδηγήσει σε εγκατάλειψη δραστηριοτήτων, αποφυγή σύναψης διαπροσωπικών σχέσεων, εγκατάλειψη εργασίας και κοινωνική απομόνωση

Πολλές φορές τα ίδια τα θύματα ενοχοποιούνται και αμφιβάλλουν για το αν τελικά αντιστάθηκαν ή προέτρεψαν αυτή την πράξη. Συνήθως όμως τα βασικότερα συναισθήματα είναι φόβος, έλλειψη εμπιστοσύνης στο άλλο φύλο, θυμός και οργή για αυτό που συνέβη και ανάγκη για εκδίκηση και δικαιοσύνη.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ

Το φαινόμενο της παιδικής κακοποίησης πρόκειται για ένα ζήτημα, οι συνέπειες του οποίου έχουν διάρκεια και επηρεάζουν και τη μετέπειτα ζωή του παιδιού, μετατρέποντάς το σε έναν ενήλικα που αντιμετωπίζει δυσκολίες σε διάφορες σημαντικές πτυχές της ζωής του. Δημιουργεί άτομα με έντονα προβλήματα στις προσωπικές τους σχέσεις, τα οποία δυσκολεύονται να αγαπήσουν και να εμπιστευτούν, έχουν τάση προς καταχρήσεις, εμφανίζουν ανγχώδεις διαταραχές, προβλήματα προσαρμοστικότητας και κατάθλιψη. Επίσης, οι άνθρωποι που υπέστησαν κακοποίηση όταν ήταν παιδιά ενδέχεται να προβούν οι ίδιοι σε κακοποίηση παιδιών όταν ενηλικιωθούν.

ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ

Η σωματική κακοποίηση περιλαμβάνει κάθε είδους τραυματισμούς ή κακώσεις διαφορετικής σοβαρότητας και συχνά διαφορετικών ηλικιών, που δεν οφείλονται σε ατυχήματα. Η κάκωση μπορεί να είναι μία ή πολλές, παρατηρούνται δε συχνότερα στο κεφάλι και στα άκρα του παιδιού, δηλαδή στα ακάλυπτα μέρη του σώματος. Οι επαγγελματίες υγείας οφείλουν, ακόμα και με την παραμικρή υποψία, να εξετάζουν με προσοχή όλο το σώμα του παιδιού.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ

Η ψυχολογική κακοποίηση ενός παιδιού μπορεί να περιλαμβάνει πράξεις και συμπεριφορές οι οποίες εμπριέχουν απόρριψη, εκφοβισμό, απομόνωση, εκμετάλλευση, υποτίμηση, συναισθηματική προσφορότητα όπως και κοινωνικά αποκλίνουσες πράξεις.

ΠΑΡΑΜΕΛΗΣΗ

Ως παραμέληση θεωρείται το φαινόμενο σύμφωνα με το οποίο η διατροφή, η ιατρική φροντίδα, η ένδυση, η στέγαση, η σχολική φοίτηση ή η παρακολούθηση που παρέχεται στο παιδί είναι έντονα ανεπαρκής ή ακατάλληλη σε βαθμό τέτοιο ώστε να παραβλέπεται ή να τίθεται σε σοβαρό κίνδυνο ή υγεία και η ανάπτυξή του. Ένα παιδί είναι παραμελημένο εάν αφεθεί χωρίς φροντίδα για μακρά χρονικά διαστήματα ή εάν εγκαταλειφθεί.

Στα πλαίσια της παραμέλησης εντάσσεται και η ανεπάρκεια της αύξησης ή δυστροφία μη οργανικής αιτιολογίας. Λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών, αναφέρεται ως ξεχωριστή κατηγορία.

ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ – ΑΙΜΟΜΙΞΙΑ

Σεξουαλική παραβίαση θεωρείται η συμμετοχή ή η έκθεση παιδιών και εφήβων σε πράξεις με σεξουαλικό περιεχόμενο υποκινούμενες από ενήλικα, συνήθως, που έχει σχέση φροντίδας ή οικειότητας με το παιδί, οι οποίες έχουν ως σκοπό τη σεξουαλική διέγερση ή/και ικανοποίηση του ενήλικα. Χαρακτηριστικά του φαινομένου είναι η ανηλικότητα του παιδιού, η σχέση εξάρτησης ή εμπιστοσύνης ανάμεσα στον ενήλικα και το παιδί, η έλλειψη συνειδητής κατανόησης της έννοιας και του περιεχομένου της πράξης αυτής, άρα και η έλλειψη συνειδητής συναίνεσης του παιδιού. Οι πράξεις αυτές παραβιάζουν όχι μόνο τον αιμομικτικό φραγμό, αλλά και τις γενικότερες αντιλήψεις της κοινωνίας σχετικά με τις οικογενειακές σχέσεις και τα όρια των οικογενειακών ρόλων. Η σεξουαλική παραβίαση εμπεριέχει διάφορες μορφές με ή χωρίς επαφή, από την έκθεση σε επίδειξη, τις θωπίες και τις ασελγείς πράξεις, μέχρι το βιασμό και την αιμομιξία. Η παιδική πορνογραφία και η πορνεία δεν είναι παρά οι εμπορευματικές πλευρές αυτού του ζητήματος, οι οποίες αναφέρονται με τον όρο "σεξουαλική εκμετάλλευση".



ΑΙΤΙΑ ΠΟΥ ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΠΟΥ ΚΟΚΟΠΟΙΟΥΝ

Τα ευρήματα τόσο στην Ελλάδα όσο και σε άλλες χώρες δείχνουν ότι οι γονείς είναι άτομα με ιδιαίτερες ανάγκες για φροντίδα και στήριξη τόσο από κοινωνικούς φορείς, όσο και από ειδικούς ψυχικής υγείας Μπορεί να χαρακτηρίζονται από:

- Σοβαρές ψυχικές δυσκολίες (π.χ. πληρούν τα κριτήρια για ψυχιατρικές διαγνώσεις όπως, κατάθλιψη, διαταραχή προσωπικότητας,).
- Περιορισμένες νοητικές ικανότητες. - Σημαντική δυσκολία να ελέγχουν τον εαυτό τους και τις παρορμήσεις τους (κυρίως τις επιθετικές).

- Συναίσθημα βαθιάς ανεπάρκειας για το γονεϊκό τους ρόλο και για την εικόνα του εαυτού τους γενικότερα.
- Έντονες (ναρκισσιστικές) ανάγκες για εξάρτηση και προσοχή από τους άλλους, τις οποίες τείνουν να καλύπτουν χρησιμοποιώντας τα παιδιά τους ως πηγή φροντίδας. Έτσι, τα παιδιά τους αναλαμβάνουν να στηρίζουν τους γονείς, παραμελώντας τις δικές τους φυσιολογικές ανάγκες για φροντίδα και εξάρτηση (το λεγόμενο σύνδρομο "γονεοποιημένου παιδιού").
- Κακές σχέσεις με τους δικούς τους γονείς. Οι περισσότεροι γονείς που κακοποιούν έχουν υπάρξει θύματα ή μάρτυρες βίαιων σκηνών μέσα στις δικές τους οικογένειες. Με την κακοποίηση του παιδιού τους τείνουν ασυνείδητα να ανακουφίζουν και να ελέγχουν τα δικά τους παιδικά ψυχικά τραύματα μέσα από τη διαδικασία της "ταύτισης" με τον βίαιο και επιθετικό γονιό τους.

Οι κακοποιητές γονείς μπορεί να είναι οποιουδήποτε μορφωτικού επιπέδου ή κοινωνικής τάξης. Δεν έχει να κάνει τόσο με την μόρφωση όσο με τα βιώματα των ίδιων ως παιδιά. Στα χαμηλότερα κοινωνικά στρώματα υπάρχει κακοποίηση έκδηλη, δηλαδή σωματική, σεξουαλική και ψυχολογική κακοποίηση. Στα ανώτερα κοινωνικά στρώματα και στους γονείς ανώτερης μόρφωσης υπάρχει περισσότερο άδηλη κακοποίηση κυρίως συναισθηματική και ψυχολογική. Το ότι είναι κάποιος δάσκαλος ή ψυχολόγος δεν διασφαλίζει ότι είναι και καλός γονέας.

Στην θεραπεία η πιο δύσκολη μορφή κακοποίησης είναι αυτή που ο θεραπευόμενος δεν την έχει αντιληφθεί και ενώ παρουσιάζει μια πολύ καλή παιδική ηλικία και θεωρεί ότι οι γονείς του ήταν πολύ καλοί. Οι γονείς είναι πρόσωπα ασφάλειας, φροντίδας, προστασίας και εμπιστοσύνης, οποιαδήποτε συμπεριφορά τους είναι συμπεριφορά προς μίμηση. **Αν το πρόσωπο φροντίδας κακοποιεί το παιδί, το παιδί θα θεωρήσει ότι είναι φυσιολογικό να είναι θύμα του φροντιστή του και είναι πολύ πιθανό ο ίδιος ως ενήλικας να εξακολουθήσει να μπαίνει σε ρόλο θύματος ή να γίνεται ο ίδιος θύτης.**



ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΑ-ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΚΑΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ.

Τα παιδιά που κακοποιούνται ή και παραμελούνται παρουσιάζουν έντονες συναισθηματικές αντιδράσεις. Κλαίει πολύ εύκολα, είναι πολύ απαιτητικά και εμφανίζουν προβλήματα συμπεριφοράς. Η σχέση τους με τρίτους είναι πολύ επιφυλακτικά στη σωματική επαφή και γενικά καχύποπτα. Φαίνεται επίσης ότι έχουν μια ετοιμότητα να αντιδρούν σε σημάδια κινδύνου ή έντασης από το περιβάλλον. Η μελέτη της κοινωνικής συμπεριφοράς αυτών των παιδιών έδειξε ότι παιδιά που κακοποιούνται είναι λιγότερο κοινωνικά σε σχέση με άλλα, η συναλλαγή τους με τους άλλους δεν έχει φαντασία, ενώ παράλληλα οι αντιδράσεις τους δεν είναι σταθερές. Εννέα χαρακτηριστικά κριτήρια:

- Μειωμένη ικανότητα για ευχαρίστηση
- Σοβαρές διαταραχές συμπεριφοράς
- Μειωμένη αυτοεκτίμηση
- Απόσυρση
- Εναντιωματική συμπεριφορά
- Ψευδοενήλικη συμπεριφορά
- Μαθησιακές δυσκολίες

Σύμφωνα με την Unicef : Σχεδόν 3.500 παιδιά κάτω των 15 ετών πεθαίνουν κάθε χρόνο από κακομεταχείριση (κακοποίηση και παραμέληση) στο Βιομηχανικό Κόσμο.

Δύο παιδιά πεθαίνουν από κακοποίηση και παραμέληση κάθε εβδομάδα στην Γερμανία και την Αγγλία, τρία κάθε εβδομάδα στη Γαλλία, τέσσερα κάθε εβδομάδα στην Ιαπωνία.

και 27 κάθε εβδομάδα στις Ηνωμένες Πολιτείες. Ο κίνδυνος θανάτου από κακομεταχείριση είναι κατά προσέγγιση τρεις φορές μεγαλύτερος για τα παιδιά κάτω του ενός έτους από ότι είναι για τα παιδιά ηλικίας 1–4 ετών, που με τη σειρά τους αντιμετωπίζουν διπλάσιο κίνδυνο από τα παιδιά ηλικίας 5 – 14 ετών.



ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Οι πρώτες αναφορές στη σωματική τιμωρία ξεκινούν από την Ελληνική μυθολογία, όπου ο Κρόνος ως ηγέτης και ο νεότερος της πρώτης γενεάς των τιτάνων, νίκησε τον πατέρα του, τον Ουρανό, και κυβέρνησε κατά τη διάρκεια της μυθολογικής χρυσής εποχής, έως ότου νικήθηκε από το γιο του, τον Δία.

Επίσης, σύμφωνα με τη νομοθεσία του Λυκούργου στον Καιάδα ρίχονταν όλα τα νεογέννητα ανάπηρα ή καχεκτικά μωρά ώστε να μην αποτελούν εμπόδιο όταν αργότερα θα μεγάλωναν για την πολιτεία της Σπάρτης, η οποία έπρεπε να αποτελείται μόνο από εύρωστους δυνατούς και σκληραγωγημένους άντρες.

Κατά τη διάρκεια του 16ου και του 17ου αιώνα, το μαστίγωμα και το χτύπημα παιδιών ήταν συνήθεις πρακτικές, τόσο στην Ευρώπη όσο και στις αποικίες της Αμερικής. Το δικαίωμα των γονιών να χρησιμοποιούν βία σπάνια αμφισβητούνταν και ο αποικιακός «νόμος για τα πεισματάρικα παιδιά» επέτρεπε στους γονείς να χτυπάνε ή ακόμη και να σκοτώνουν πεισματάρικα παιδιά.

Η πρακτική «μαστίγωσης» των παιδιών με αντικείμενα έπαψε να είναι δημοφιλής πριν το 1830 καθώς το «ξύλο» αποκτούσε μεγαλύτερη αποδοχή. Ο νέος τρόπος σκέψης σχετικά με τη σωματική τιμωρία πιθανόν να κορυφώθηκε κατά τη διάρκεια των εκτεταμένων μεταρρυθμίσεων της δεκαετίας του 1870 στις Ηνωμένες Πολιτείες όταν η σκληρότητα κατά των παιδιών ανακαλύφθηκε από τους ειδικούς, τις υπηρεσίες και τα μέσα ενημέρωσης. Ως επακόλουθο αυτών των μεταρρυθμίσεων, η παιδική κακοποίηση επαναπροσδιορίστηκε ως ένα είδος οικογενειακού προβλήματος και οι γονείς έγιναν πιο

επιεικείς με τα παιδιά τους και λιγότεροι σκληροί στην τιμωρία τους, ενώ το 1889 ιδρύεται στο Λονδίνο η «Εθνική Εταιρεία για την πρόληψη της σκληρότητας στα παιδιά».

Τα χρόνια μεταξύ του 1890 και του 1920 παρατηρείται έντονη ανησυχία για τα δικαιώματα των παιδιών. Κατά τις δεκαετίες του 1920 και 1930 με την έλευση της Φροϋδικής ψυχιατρικής και την αυξανόμενη ενημέρωση της κοινής γνώμης με τις έρευνες, η σωματική τιμωρία άρχισε να αποτελεί θέμα παιδιατρικού ενδιαφέροντος.

Η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ στις 20 Νοεμβρίου 1959 ψήφισε ομόφωνα την Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Παιδιού. Στην συνθήκη ως παιδιά ορίζονται όλοι κάτω των 18 ετών.

ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΗ ΒΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΗ ΒΙΑ

Η ενδοσχολική βία και ο εκφοβισμός μεταξύ των μαθητών έχει αρχίσει να γίνεται αντικείμενο προσοχής, συζήτησης και μελέτης και στην Ελλάδα. Θεωρείται πλέον κοινωνικό πρόβλημα, σύμφωνα με τα αποτελέσματα σχετικών ερευνών που διεξάγονται σε σχολεία της χώρας μας.

Οι όροι που χρησιμοποιούνται για να περιγράψουν το φαινόμενο είναι: «ενδοσχολική βία», «εκφοβισμός» και «θυματοποίηση». Ορίζουν μια κατάσταση κατά την οποία ασκείται **εσκεμμένη, απρόκλητη, συστηματική και επαναλαμβανόμενη βία και επιθετική συμπεριφορά με σκοπό την επιβολή, την καταδυνάστευση και την πρόκληση σωματικού και ψυχικού πόνου σε μαθητές από συμμαθητές τους, εντός και εκτός σχολείου.**

Δυστυχώς, σε πολλές περιπτώσεις τα περιστατικά βίας και εκφοβισμού στα σχολεία δεν αντιμετωπίζονται κατάλληλα. Σε ορισμένες περιπτώσεις μάλιστα τα περιστατικά ενδοσχολικής βίας αποσιωπούνται διότι θεωρείται ότι εκθέτουν και στιγματίζουν τους θύτες, τα θύματα και το κύρος του σχολείου. Γενικά, παρατηρείται έλλειμμα ενημέρωσης, περιορισμένη ευαισθητοποίηση και σχετική άγνοια για τον τρόπο αντιμετώπισης του προβλήματος, καθώς οι γονείς μιλούν ελάχιστα για το πρόβλημα με τα παιδιά τους, οι μαθητές-θύματα συχνά αντιδρούν με απόσυρση και αποφεύγουν να ζητήσουν βοήθεια από τους ενήλικες και τέλος οι εκπαιδευτικοί συζητούν ελάχιστα στην τάξη τις συμπεριφορές βίας και εκφοβισμού.

ΜΟΡΦΕΣ ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΙΑΣ

Η ενδοσχολική βία μπορεί να πάρει διάφορες μορφές

- απειλή τραυματισμού ή φυσικός τραυματισμός κάποιου. Εκδηλώνεται με χειρονομίες, σπρωξίματα, ξυλοδαρμούς.
- συστηματική χρησιμοποίηση υβριστικών εκφράσεων, φραστικών επιθέσεων, προσβολών και απειλών, ειρωνείας, χρήση παρατσουκλιών.

- εκβιασμοί για απόσπαση χρημάτων ή προσωπικών αντικειμένων.
- προσπάθεια για κοινωνική απομόνωση, για άσκηση επιρροής στην ομάδα των συνομηλίκων ώστε να αισθανθούν αντιπάθεια για κάποιο συγκεκριμένο συμμαθητή τους.
- αποστολή απειλητικού ή υβριστικού υλικού μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, των υπηρεσιών MMS και SMS που παρέχουν τα κινητά τηλέφωνα και των διαδικτυακών τόπων κοινωνικής δικτύωσης, χρήση ή παραποίηση των προσωπικών δεδομένων κάποιου ατόμου.
- διάδοση αρνητικών σχολίων εξαιτίας της καταγωγής, της κοινωνικής τάξης, της οικονομικής κατάστασης, της διαφορετικότητας.
- σεξουαλική παρενόχληση και κακοποίηση με ανήθικες χειρονομίες, ανεπιθύμητο άγγιγμα, μέχρι και σοβαρές σεξουαλικές επιθέσεις.

Η ΑΛΛΑΓΗ ΤΗΣ ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΟΝ ΧΡΟΝΟ

Κάποτε τα περιστατικά βίας και παραβατικότητας των ανηλίκων αποτελούσαν κάτι τελείως άγνωστο για την ελληνική πραγματικότητα. Οι ανησυχίες των γονέων περιορίζονταν μόνο στην επίδοση των παιδιών τους στα μαθήματα και ο χώρος του σχολείου ήταν για αυτά εξίσου ασφαλής με το σπίτι τους. Συγκλονιστήκαμε όλοι μας στο άκουσμα τις απίστευτης αγριότητας που επέδειξε ο νεαρός σπουδαστής στη σχολή του ΟΑΕΔ στο Ρέντη, που γεμάτος οργή επεχείρησε να δολοφονήσει τους συμμαθητές του και μετά με ασύλληπτη αποφασιστικότητα αφαίρεσε με όπλο τη ζωή του σαν να μην την άντεχε άλλο. Από πού άντλησε όλο αυτό το μίσος, τι τον ώθησε να το κάνει και γιατί αντιμετώπισε τη ζωή του με τόση απαισιοδοξία; Τα τελευταία χρόνια όμως παρουσιάζονται όλο και πιο συχνά περιστατικά βίας και παραβατικότητας σε Γυμνάσια, Λύκεια αλλά πλέον και σε Δημοτικά σχολεία, γεγονός που συγκλονίζει και πανικοβάλλει πολλές οικογένειες κυρίως των μεγάλων πόλεων. Η χώρα μας πλέον ζει έντονα την εποχή της παγκοσμιοποίησης και το μονοπολιτισμικό εκπαιδευτικό σύστημα που άλλοτε υπήρχε, αντικαταστάθηκε πλέον από ένα πολυπολιτισμικό και έντονα ποικιλόμορφο σύστημα στο οποίο η χώρα μας φαίνεται να μην έχει καταφέρει να προσαρμοστεί ακόμη. Οι οικονομικές ανισότητες, οι καινούριες μορφές ψυχαγωγίας των παιδιών, ο έκδηλος ρατσισμός, η έλλειψη του απαραίτητου χρόνου των γονέων και τα λάθος πρότυπα είναι κάποιες από τις αιτίες που ευνοούν παραβατικές συμπεριφορές των παιδιών και δημιουργούν αυτό το πολυδιάστατο πρόβλημα που μέχρι πρότινος ήταν παντελώς άγνωστο στην Ελλάδα. Μαθητές και εκπαιδευτικοί μπαίνουν άλλοτε στη θέση του θύματος και άλλοτε στη θέση του θύτη, διότι πολλές φορές η άσκηση βίας ξυπνάει την αντίδραση και την εκδικητική συμπεριφορά προκειμένου το θύμα να προφυλαχτεί και να σταματήσει το βασανιστήριο που υπόκειται, με αποτέλεσμα η βία να προκαλεί τη βία και αυτός ο φαύλος κύκλος να εντείνει το πρόβλημα εις βάρος κυρίως των παιδιών. Και όταν μιλάμε για βία δεν εννοούμε μόνο τη σωματική, αλλά και τη ψυχολογική και λεκτική βία,

μορφές που κάποιες φορές είναι πιο επιβλαβείς για το παιδί από τη σωματική, εφόσον επηρεάζουν έντονα την ψυχосύνθεσή του και τα σημάδια τους αργούν να επουλωθούν βασανίζοντας και προκαλώντας έναν μόνιμο φόβο στο θύμα. Δυστυχώς, τις περισσότερες φορές γονείς και εκπαιδευτικοί γίνονται έρμαια αυτών των καταστάσεων, μη γνωρίζοντας πώς να καταπολεμήσουν ένα περιστατικό χωρίς να προκαλέσουν περαιτέρω προβλήματα, όπως το στιγματισμό κάποιου παιδιού και την άδικη επίρρηση ευθυνών, γεγονός που πιθανόν να προκαλέσει μεγαλύτερα ξεσπάσματα θυμού και προβλήματα μεταξύ παιδιών και οικογενειών. Η θέση του εκπαιδευτικού είναι πολύ λεπτή σε τέτοιες καταστάσεις και οφείλει να κινηθεί με διακριτικότητα και απόλυτη συνεργασία με τις εμπλεκόμενες στο περιστατικό οικογένειες. Όμως σε πολλά σχολεία της χώρας, κυρίως όπου υπάρχει και ποικιλομορφία στο σύνολο των παιδιών, το φαινόμενο βρίσκεται σε μεγάλη έξαρση και οι εκπαιδευτικοί αντιμετωπίζουν καθημερινά την αδιαφορία αλλά συχνά και την επίθεση των οικογενειών των παραβατικών παιδιών, με αποτέλεσμα να μην καταφέρνουν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα με επιτυχία. Γρονθοκοπήματα, απειλές με αιχμηρά αντικείμενα, ξεκαθάρισμα λογαριασμών με ραντεβού σε κάποια γειτονιά και γελοιοποίηση συνεσταλμένων παιδιών, είναι κάποια μόνο από τα περιστατικά που συμβαίνουν καθημερινά στον ελληνικό σχολικό χώρο και προκαλούν το φόβο παιδιών και γονέων.



ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ

Ο όρος «εκφοβισμός και βία στα σχολεία» (schoolbullying), όπως και ο όρος «θυματοποίηση» (victimization) χρησιμοποιούνται για να περιγράψουν μια κατάσταση κατά την οποία ασκείται εσκεμμένη, απρόκλητη, συστηματική και επαναλαμβανόμενη βία και επιθετική συμπεριφορά με σκοπό την επιβολή, την καταδυνάστευση και την πρόκληση σωματικού και ψυχικού πόνου σε μαθητές από συμμαθητές, εντός και εκτός σχολείου.

ΜΟΡΦΕΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ

- **Εκφοβισμός με εκβιασμό:** Εκούσια απόσταση χρημάτων ή προσωπικών αντικειμένων, η οποία συνοδεύεται από απειλές ή και τον εξαναγκασμό σε αντικοινωνικές πράξεις !
- **Έμμεσος ή κοινωνικός:** Προσπάθεια για κοινωνική απομόνωση ή αγνόηση ατόμου, για άσκηση επιρροής στην ομάδα των συνομηλικών ώστε να αισθανθούν αντιπάθεια για κάποιο συγκεκριμένο συμμαθητή τους, διάδοση κακόβουλων φημών και ψευδών
- **Ηλεκτρονικός:** Αποστολή απειλητικού ή υβριστικού υλικού μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, των υπηρεσιών MMS και SMS που παρέχουν τα κινητά τηλέφωνα και των διαδικτυακών τόπων κοινωνικής δικτύωσης, χρήση ή παραποίηση των προσωπικών δεδομένων κάποιου ατόμου, αποκλεισμός τους από μια δικτυακή ομάδα, κλήσεις στο κινητό του αγνώστου αριθμού.
- **Ρατσιστικός:** Διάδοση αρνητικών σχολίων εξαιτίας της καταγωγής, της κοινωνικής τάξης, της οικονομικής κατάστασης, της διαφορετικότητας
- **Σεξουαλικός:** Υβριστικά σχόλια, σκίτσα με γκράφιτι με σεξουαλικό περιεχόμενο, ανήθικες χειρονομίες, ανεπιθύμητο άγγιγμα, μέχρι και σοβαρές σεξουαλικές επιθέσεις.
- **Σωματικός:** Φυσικός τραυματισμός ή απειλή τραυματισμού προς κάποιον. Εκδηλώνεται με σπρωξίματα, σκουντήματα, αγκωνιές, γροθιές και κλοτσιές, τρικλοποδιές, χτυπήματα με αντικείμενα, τσιμπήματα και δαγκωνιές, περιορισμό του άλλου μέσω σωματικών πρακτικών.
- **Λεκτικός:** Συστηματική χρησιμοποίηση υβριστικών εκφράσεων, φραστικών επιθέσεων, προσβολών και απειλών, αγενών σχολίων και ειρωνείες, χρήση παρατσουκλιών.

Συχνά το « ισχυρότερο» παιδί αντλεί από την πράξη του κάποιο όφελος, όπως ευχαρίστηση , κύρος, υλικά αποκτήματα, ενώ το « αδύναμο» παιδί δεν μπορεί να προστατέψει με ουσιαστικό και ριζικό τρόπο τον εαυτό του.

Ο εκφοβισμός και η βία στο σχολείο είναι και **ομαδικό φαινόμενο**, καθώς δεν αφορά μόνο το μαθητή που εκφοβίζει και εκείνον που εκφοβίζεται, αλλά και όσους είναι παρόντες ή γνωρίζουν την ύπαρξη του, δηλαδή τους παρατηρητές, οι οποίοι να είναι είτε μαθητές είτε ενήλικες.



ΠΩΣ ΕΚΔΗΛΩΝΕΤΑΙ

- * Χειρονομίες, σπρωξιές, ξυλοδαρμούς, μπουνιες, χτυπήματα
- * βρισιές, προσβολές, απειλές και κοροϊδίες
- * καταστροφή προσωπικών αντικειμένων και κλοπές, αποκλεισμό και απομόνωση από παρέες, ομαδικά παιχνίδια και κοινωνικές δραστηριότητες,
- * με απειλητικά μηνύματα στο κινητό ή στο e-mail.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ

Ο όρος **Διαδικτυακός εκφοβισμός** αφορά τον εκφοβισμό, την απειλή, την ταπείνωση ή την παρενόχληση παιδιών, προεφήβων που δέχονται μέσω της χρήσης του **Διαδικτύου**, κινητών τηλεφώνων είτε άλλων ψηφιακών τεχνολογιών από ομηλικούς τους.



ΑΙΤΙΑ

Συχνά οι νέοι οδηγούνται στον Διαδικτυακό εκφοβισμό εξαιτίας της βίωσης έντονων συναισθημάτων όπως ο θυμός, απόγνωση είτε πάλι και εκδίκηση, που μπορεί να προέρχεται τόσο από τις προβληματικές σχέσεις που υπάρχουν στο οικογενειακό περιβάλλον όσο και εξαιτίας μιας ευρύτερης κοινωνικής δυσλειτουργικότητας που παρουσιάζει το άτομο. Σε μερικές περιπτώσεις ο Διαδικτυακός εκφοβισμός αποτελεί μορφή ψυχαγωγίας στοχεύοντας στην εκδήλωση ποικιλών αντιδράσεων και στην ικανοποίηση αναγκών που σχετίζονται με την επιβλή εξουσίας και ελέγχου. Σπανιότερα, η αποστολή μηνυμάτων σε λάθος παραλήπτες μπορεί να αποτελέσει αιτία του φαινομένου.

ΜΟΡΦΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ

- Επαναλαμβανόμενη αποστολή ηλεκτρονικών ή τηλεφωνικών μηνυμάτων
- Παρέμβαση και παρενόχληση οποιαδήποτε διαδικτυακής δραστηριότητας του ατόμου
- Δημιουργία ψεύτικων διαδικτυακών προφίλ
- Εισόδος σε προσωπικούς διαδικτυακούς λογαριασμούς του ατόμου
- Αποστολή φωτογραφιών του ατόμου ή αλλού είδους μαγνητοσκοπημένου υλικού
- Αποστολή απειλητικών μηνυμάτων σε άλλα άτομα υποκρινόμενοι το άτομο που εκφοβίζεται
- Υποκίνηση τρίτων για διαδικτυακή παρακολούθηση και παρενόχληση του ατόμου

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- Περίπου 15 – 35% των νέων έχει πέσει θύμα Διαδικτυακού εκφοβισμού
- 10 – 20% των νέων παραδέχεται ανάμειξη του σε Διαδικτυακό εκφοβισμό
- Τα κορίτσια ενδέχεται να εμπλακούν συχνότερα από ότι τα αγόρια σε περιστατικά Διαδικτυακού εκφοβισμού
- Η πλειοψηφία των ατόμων που υφίστανται είτε ασκεί Διαδικτυακό εκφοβισμό είναι ηλικίας 12-16 ετών.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

Το φαινόμενο του Διαδικτυακού εκφοβισμού εγκυμονεί σοβαρές επιπτώσεις για την ψυχική υγεία του θύματος, αλλά και του θύτη. Η αυτοεκτίμηση του ατόμου που υφίσταται Διαδικτυακό εκφοβισμό πλήττεται έντονα τόσο ώστε σε μερικές περιπτώσεις συνδέεται με το αίσθημα ενοχής. Το άτομο αρχίζει να αναπαράγει αρνητικές σκέψεις και η επίδοση των κοινωνικών του ικανοτήτων του μειώνεται σημαντικά. Κάποιες φορές, κυρίως κατά την εφηβική ηλικία η αποχή από το σχολείο και από τις παρέες των συνομηλικών αποτελεί προσωρινό καταφύγιο, ενώ ταυτόχρονα αυτοκτονία θεωρείται ως η μοναδική λύση στο πρόβλημα. Άτομα που δέχτηκαν έντονα Διαδικτυακό εκφοβισμό ενδέχεται στο μέλλον να παρουσιάσουν μεγαλύτερη αστάθεια στις διαπροσωπικές τους σχέσεις συνοδευόμενη από την κοινωνική απομόνωση.

Απο την άλλη, οι εκφοβιστές τείνουν να είναι άτομα με έντονη αντικοινωνική συμπεριφορά, επιρροή στο αλκοόλ και απομονωμένα απο τους συνομηλικούς.



ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΠΟΥ ΒΙΩΝΕΙ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟ

Το παιδί που εκφοβίζει επιλέγει το παιδί που θα εκφοβίσει πολύ συγκεκριμένα και καθόλου τυχαία. Συνήθως θα επιλέξει παιδί που:

- Διαφέρει με κάποιον τρόπο από τα υπόλοιπα (είναι από άλλη χώρα, έχει άλλη θρησκεία, φοράει σιδεράκια γενικά παιδί που διαφέρει από τη μέση εικόνα ενός μαθητή)
- Δύσκολα θα βοηθήσει κάποιος (παιδιά μοναχικά που δεν κάνουν εύκολα φίλους)
- Που είναι «λιγότερα» δυνατά

Ωστόσο και το παιδί που βιώνει εκφοβισμό γεννά πολλές φορές αντικρουόμενα συναισθήματα. Πολλές φορές γεννά συναισθήματα θυμού προς γονείς, εκπαιδευτικούς και συμμαθητές καθώς είτε δεν του αναγνωρίζουν την αδυναμία του να αντιδράσει είτε θεωρούν ότι αυτό ευθύνεται για τον εκφοβισμό που βιώνει.

Σε γενικές γραμμές πολλά από τα στοιχεία της προσωπικότητας του παιδιού που βιώνει τον εκφοβισμό ευνοούν την στοχοποίηση τους. Στο σημείο αυτό θα αναφερθεί ότι τα παιδιά που βιώνουν εκφοβισμό παρουσιάζουν:

- χαμηλή αυτοεκτίμηση,
- αδυναμία επίλυσης προβλημάτων,
- καταθλιπτικά στοιχεία,
- συναισθηματικές δυσκολίες,
- αίσθημα μοναξιάς,
- χαμηλές σχολικές επιδόσεις και απουσίες
- Διαταραχές συμπεριφοράς
- Ψυχολογικά / ψυχοσωματικά προβλήματα (πονοκέφαλοι, κοιλιακά άλγη, ενούρηση, διαταραχές ύπνου)
- Άγχος
- Φοβίες
- Δεν μπορούν να μείνουν μόνα
- Αποφεύγουν τη βλεματική επαφή

Θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο συναισθηματικός κόσμος των παιδιών, ο οποίος στην περίπτωση του σχολικού εκφοβισμού δεν διαφέρει από οποιαδήποτε άλλη μορφή βίας. Τα παιδιά βιώνουν:

Για αυτό που τους συμβαίνει, που δεν μπορούν να αντιδράσουν. Ο θυμός συνήθως

εκφράζεται σε οικεία αγαπημένα πρόσωπα όπως ο πατέρας, η μητέρα ή ο αδελφός

Θυμό

Ντρέπονται για αυτό που τους συμβαίνει και θεωρούν ότι όλοι οι συμμαθητές τους, τους θεωρούν δειλούς/ δειλές. Έτσι δυσκολεύονται να κάνουν φίλους καθώς θεωρούν εκ προοιμίου ότι κανείς δεν θα τους θέλει για φίλους. Επίσης ντρέπονται να το αποκαλύψουν στους γονείς τους καθώς θα τους «απογοητεύσουν»

Ενοχή

Θεωρούν ότι εκείνοι φταίνε για αυτό που γίνεται, (πχ. «με λένε γυαλάκια -} φοράω γυαλιά -} άρα έχουν δίκιο -} είμαι γυαλάκιας).

Φόβος

Ζουν συνεχώς με το συναίσθημα ότι θα τους κοροϊδέψουν, ότι θα γελάσουν μαζί τους. Ο συνδυασμός του θυμού - φόβου- ντροπής και ενοχής οδηγούν τα παιδιά να μην λένε σε κανένα αυτό που τους συμβαίνει και συνεπώς να μην ζητάνε βοήθεια. Αυτή η συναισθηματική απομόνωση οδηγεί στην γενικότερη απομόνωση των παιδιών. Εάν δεν λάβουν την κατάλληλη στήριξη στο μέλλον είναι δυνατό να επιδείξουν αδυναμία:

- να αναλάβουν ευθύνες,
- να επιδείξουν συνέπεια στον κοινωνικό τους ρόλο
- να συνάψουν διαπροσωπικές σχέσεις
- να έχουν ομαλή σεξουαλική ζωή.



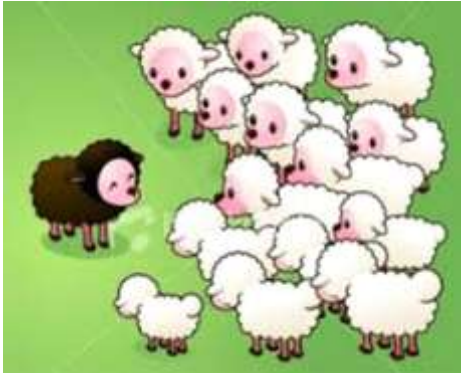
ΕΘΝΙΚΟΣ ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ

Μια από τις πολλές εκφάνσεις του ρατσισμού είναι ο εθνικός ρατσισμός. Όταν λέμε εθνικό ρατσισμό, εννοούμε την αντίληψη ενός ατόμου ότι το έθνος του είναι ανώτερο από όλα τα άλλα. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι η αντίληψη της Χιτλερικής Γερμανίας για την ανωτερότητα της

Άριας Φυλής και της κατωτερότητας των Εβραίων, των Τσιγγάνων (Ρομά), των Πολωνών και των Ρώσων, διότι τους θεωρούσε «κατώτερες φυλές». Ένα ακόμη παράδειγμα είναι η αίσθηση ανωτερότητας των λευκών της Νότιας Αφρικής εναντίον των μαύρων κατοίκων της. Κατά την άποψή μου, όλα τα έθνη θα πρέπει να ξεχάσουν τον εγωισμό και να παραμερίσουν τις τυχόν διαφορές τους, διότι το κάθε έθνος έχει κάτι ξεχωριστό και είναι όλα είναι ίσα μεταξύ τους.

Ένα άλλο σύγχρονο φαινόμενο εθνικού ρατσισμού, είναι η προκατάληψη σε βάρος διαφόρων μειονοτήτων και προσφύγων.

Σήμερα μέσα στη μακαριότητα του υλικού μας ευδαιμονισμού, έχουμε απορρίψει κάθε συναισθηματική συμπεριφορά και σχέση με τους



συνανθρώπους μας. Έτσι διαμορφώνονται ρατσιστικές προκαταλήψεις σε βάρος κοινωνικών ομάδων που τις απομονώνουμε από τον κοινωνικό μας χώρο. Είναι ο λεγόμενος κοινωνικός ρατσισμός. Υπό αυτή την έννοια κοινωνικός ρατσισμός είναι η προκατάληψη για τους χρήστες ναρκωτικών, για τους φορείς του ΕΙΤΖ, για πρώην κατάδικους, η ανισότητα ανδρών και γυναικών, η περιφρόνηση των αναλφάβητων, η προκατάληψη ή η κοροϊδία προς τους

πνευματικά καθυστερημένους, η εκμετάλλευση των αναπήρων, και των ομοφυλόφιλων. Όταν ένα κοινωνικό σύνολο στην ευρύτερη διάσταση του συντηρεί και καλλιεργεί τέτοιες συνθήκες και αντιλήψεις, είναι φυσικό να οδηγηθεί και οδηγείται τελικά σε μια μόνιμη ένταση και κρίση. Οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα αποκτούν σχετική διάσταση και στην πραγματικότητα καταλύεται όχι μόνο η δημοκρατία και η ελευθερία αλλά και κάθε πνευματική και ηθική συνείδηση.

Η εποχή μας διαθέτει καταπληκτικά μέσα και δυνατότητες. Οι άνθρωποι σήμερα έχουν όλες τις προϋποθέσεις να είναι πνευματικά και ψυχικά καλλιεργημένοι. Η κοινωνική και κρατική οργάνωση εκφράζουν δημοκρατικές ευαισθησίες και υπεραμύνονται των δικαιωμάτων των πολιτών. Σήμερα η τεχνολογία κάνει το σύνολο των ανθρώπων κοινωνούς των επιστημονικών επιτευγμάτων. Τα Μ.Μ.Ε. ενημερώνουν όλους τους ανθρώπους για όλα τα πράγματα. Παρ' όλα αυτά τα θετικά δεδομένα της εποχής μας όμως, ο ρατσισμός υπάρχει, καλλιεργείται και αναπαράγεται. Εδώ λοιπόν φωλιάζει η κρίση του πολιτισμού μας, μια πνευματική και ηθική κρίση, που τελικά μόνο τον άνθρωπο βλάπτει. Θα πρέπει λοιπόν, να αναθεωρήσουμε το πρότυπο της ζωής μας. Να καλλιεργηθούμε πνευματικά, ώστε να αναζητούμε στη ζωή όχι τον υλικό ευδαιμονισμό, αλλά τον ανθρωπισμό, που είναι ο μόνος που μπορεί να σώσει τον άνθρωπο αλλά και την ανθρωπότητα.

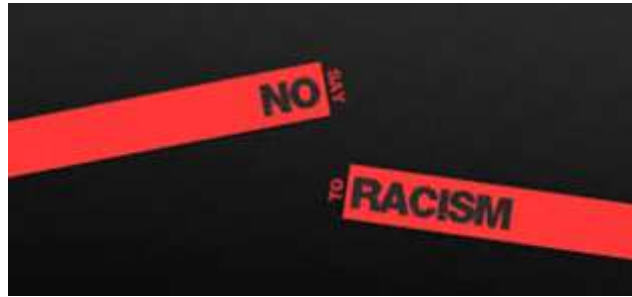


Επίσης ο εθνικός ρατσισμός έχει και υποκατηγορίες, μια από αυτές είναι ο κοινωνικός ρατσισμός:

Κοινωνικός ρατσισμός είναι ο ρατσισμός που υπάρχει μεταξύ των ανθρώπων που ανήκουν σε διαφορετικές κοινωνικές τάξεις, που έχουν διαφορά πχ στα οικονομικά τους, στην περιοχή που μένουν, στις πολυτέλειες που έχουν, κλπ.

Για παράδειγμα η ιδεολογία ότι επειδή ένας μένει σε μια υποβαθμισμένη περιοχή σε σχέση με έναν άλλον, είναι κατώτερος άνθρωπος, αποτελεί κοινωνικό ρατσισμό. Δηλαδή αυτός που μένει σε καλύτερη περιοχή, θεωρείται ανώτερος άνθρωπος σε σχέση με τον άλλον. Αντίστοιχα αυτός που έχει περισσότερα λεφτά σε σχέση με κάποιον άλλον, κλπ. Ενώ στην ουσία είναι και οι δύο, απλά άνθρωποι.

κοινωνικός ρατσισμός στρέφεται εναντίον ανίσχυρων και αδύνατων κοινωνικών ομάδων, που διαφέρουν από τους άλλους συνανθρώπους τους ως προς τον τρόπο ζωής, ως προς το θρήσκευμα, τις αντιλήψεις τους, τις ερωτικές επιλογές τους, το φύλο τους. Λυπητερό είναι το γεγονός, ότι αυτό το φαινόμενο δεν έχει εκλείψει από τη σύγχρονη κοινωνία, παρά τα τεχνολογικά επιτεύγματα και την καλύτερη από άποψη ποιότητας παιδεία που λαμβάνει ο άνθρωπος σήμερα.



Τα αίτια της λανθασμένης συμπεριφοράς και τακτικής του ανθρώπου σε βάρος ευπαθών ομάδων έχουν πολλές ρίζες. Ένας λόγος αποτελεί, η ασφάλεια και η οικειότητα του ατόμου μέσα στο γνώριμο και οικείο περιβάλλον που έχει δημιουργήσει, και γι' αυτό το διαφορετικό του προκαλεί φόβο και ανασφάλεια, με αποτέλεσμα να το αντιμετωπίζει ως απειλή, ως επικίνδυνη εισβολή που πρέπει να εξοντωθεί. Σε αυτήν την περίπτωση, καθοριστικό ρόλο παίζουν οι προκαταλήψεις και τα στερεότυπα με τα οποία διαπαιδαγωγούνται συνήθως οι άνθρωποι από μικρή ηλικία. Τα στερεότυπα αυτά ενισχύονται από τα ΜΜΕ που προβάλλουν με έμφαση διάφορα περιστατικά, προκλητικά για την κοινή γνώμη σχετικά με τη δράση και τη ζωή ατόμων όπως οι ναρκομανείς, οι ομοφυλόφιλοι, οι ανύπαντρες μητέρες.

Ένα άλλο, ίσως και το πιο σημαντικό κατά τη γνώμη μου, αίτιο είναι η αμάθεια και η έλλειψη παιδείας και αγωγής των σημερινών πολιτών, κάνοντας έτσι πρόσφορο το έδαφος για τη δημιουργία φαινομένων μισαλλοδοξίας, φανατισμού και ρατσισμού.



Ο κοινωνικός ρατσισμός εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για μια κοινωνία, διότι διακρίνει τους ανθρώπους σε δυνατούς-ανώτερους και αδύναμους-κατώτερους, περιθωριοποιεί και αποκλείει ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και άτομα παραβιάζοντας απρόκλητα σημαντικά ανθρώπινα δικαιώματα. Οι έντονες διακρίσεις, οι κοινωνικοί αποκλεισμοί μπορούν να οδηγήσουν σε διχασμό, αναταραχές, σε βίαιες συμπεριφορές, επικίνδυνες για το κοινωνικό σύνολο, ακόμα και στην εξόντωση σε οτιδήποτε διαφορετικό.



Η γνώση, η μόρφωση και ιδιαίτερα η ανθρωπιστική παιδεία είναι εφικτό να συμβάλλουν στην ανάπτυξη κριτικής ικανότητας με σκοπό τη μείωση του κοινωνικού ρατσισμού. Επίσης, η μελέτη της ιστορίας και της κοινωνιολογίας, είναι σε θέση με γνώσεις και επιχειρήματα να αποδείξουν ότι ο ρατσισμός σε οποιαδήποτε μορφή του είναι αβάσιμος επιστημονικά και πως η ισότητα ανάμεσα στους ανθρώπους είναι αδιαμφισβήτητη. Η ισότητα και ο σεβασμός στο διαφορετικό μπορούν να δημιουργήσουν ένα κόσμο δίκαιο και θεσπισμένο με δημοκρατικές αξίες, μα πάνω από όλα πολιτισμένο!

Σημαντικό ωστόσο είναι να αναφερθούν οι συνέπειες του ρατσισμού. Όπου παρατηρείτε καταρράκωση της ανθρώπινης προσωπικότητας, καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπως της ισότητας: κοινωνικής και οικονομικής, της δικαιοσύνης και της ηθικής. Παράλληλα παρατηρούνται κοινωνικοί αποκλεισμοί, περιθωριοποιήσεις ατόμων ή ομάδων, δημιουργία γκέτο, και κοινωνικές συγκρούσεις. Όπως και βία, αναρχία, εγκληματικότητα, διάλυση κοινωνικής συνοχής, υπονόμευση δημοκρατίας, φανατισμός. Και τέλος διαίωση εθνικισμού, πόλεμος, ιμπεριαλιστικές τάσεις, αισθήματα ανασφάλειας, καχυποψίας, και φόβου στις διαπροσωπικές σχέσεις.



Θα πρέπει λοιπόν να συνειδητοποιήσουμε το πρόβλημα και να κατανοήσουμε τις αιτίες του. Η ανθρωπιστική καλλιέργεια η μόρφωση, η παιδεία, η αγωγή από την οικογένεια, η απόκτηση κοινωνικής συνείδησης είναι από τις κατάλληλες μεθόδους αντιμετώπισης του προβλήματος αυτού. Όπως επίσης η αλλαγή νοοτροπίας από το ατομικό συμφέρον στο συλλογικό. Η κοινωνική δικαιοσύνη και ισότητα, η καλή ενημέρωση και η σωστή αντιμετώπιση από τα Μ.Μ.Ε. .

Ολοκληρώνοντας, αυτό που κυρίως οφείλουν να προσέξουν οι νέοι είναι να μη γίνουν φορείς των σχετικών προκαταλήψεων παλιότερων γενεών. Αντιλήψεις παγιωμένες που περνούν από γενιά σε γενιά με ποικίλους τρόπους και που θεωρούν μια φυλή ανώτερη από άλλη («τον αράπη κι αν τον πλένεις...»), θεωρίες που τονίζουν το χάσμα μεταξύ κοινωνικών τάξεων, οικονομικές διαφοροποιήσεις κι άλλες παρόμοιες διχαστικές απόψεις καλό είναι να μείνουν μια για πάντα στο παρελθόν. Οι νέοι θα μπορούσαν να πιστέψουν στην αξία του Ανθρώπου, να βιώσουν την ισότητα και να κάνουν το ρατσισμό μια απλή

δυσάρεστη ανάμνηση του παρελθόντος.

ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

Εθνικισμός: υπερβολική και αποκλειστική προσήλωση προς την ιδέα του έθνους και των εθνικών ιδεωδών, με κύριο χαρακτηριστικό τη διάκριση των εθνών σε ανώτερα και κατώτερα και διάθεση επιβολής των πρώτων στα δεύτερα. Ειδικότερα, η έντονη προβολή της εθνικής ταυτότητας κυρίως όταν συνδέεται με τάσεις αποσχίσεως ή επεκτατισμού.

ΠΡΟΦΟΡΑ ΕΘΝΙΣΜΟΥ:

ΠΟΛΙΤΙΚΗ:

- Αφύπνιση εθνικής συνείδησης => εθνική αυτογνωσία
- Αποστολή μηνύματος σε εχθρούς και φίλους για εθνική ομοψυχία και διάθεση υπεράσπισης εθνικών ιδανικών=> ισχυροποίηση διαπραγματευτικής δύναμης σε διπλωματικό επίπεδο.

ΗΘΙΚΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ:

- Ενδυνάμωση συναισθηματικής κοινωνικότητας
- ανάπτυξη συλλογικών δραστηριοτήτων
- Παραμερισμός διαφόρων και ατομικισμού- ανάπτυξη κοινωνικού και πολιτικού διαλόγου
- Προβολή κοινών οραμάτων- αξιών- ιδανικών.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ:

- Αναβίωση στοιχείων παράδοσης.
- Ουσιαστική μελέτη Ιστορίας.

ΚΟΙΝΩΝΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟ:

ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ:

- Αποπροσανατολισμός κοινής γνώμης.
- Εξυπηρέτηση πολιτικών και οικονομικών σκοπιμοτήτων στο όνομα του έθνους.
- Διχασμός – διάκριση πολιτών σε “ εθνικόφρονες” και “προδότες”.

ΗΘΙΚΟΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ:

- Φανατισμός – δογματισμός – μισαλλοδοξία- καλλιέργεια στερεότυπων μύθων.
- Η ξενοφοβία αποτελεί μια αμυντική πλευρά του εθνικισμού
- Ανάπτυξη ρατσιστικών διαθέσεων- καταπίεση μειονοτήτων

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ:

- Καλλιέργεια επιθετικών διαθέσεων- πολιτικής => καταπάτηση δικαιωμάτων γειτονικών λαών=> υπονόμηση ειρήνης.
- Διεθνής απομόνωση

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ:

ΠΑΙΔΕΙΑ:

(η εκπαίδευση, τα ΜΜΕ., οι πνευματικοί άνθρωποι, οι πολιτιστικοί φορείς) καλλιεργεί, ενισχύει, ενθαρρύνει:

- την κριτική στάση απέναντι σε ρατσιστικές αντιλήψεις.
- τις ηθικοπνευματικές αντιστάσεις στη μισαλλοδοξία και το φανατισμό
- το σεβασμό και την ανοχή στην ετερότητα.

ΠΟΛΙΤΕΙΑ:

Καταδίκη των κρουσμάτων του ρατσισμού που εκφράζεται έμπρακτα με εκσυγχρονισμό των νομοθεσιών που εμμένουν σε ρατσιστικές αντιλήψεις.

ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ:

- απόρριψη του εθνικισμού, όχι μόνο θεωρητικά αλλά και έμπρακτα, μέσα από τη στάση

και συμπεριφορά του απέναντι στις ομάδες εκείνες που είναι ευάλωτες στις οποιεσδήποτε ρατσιστικές αντιλήψεις.

- περιφρούρηση των ανθρώπινων δικαιωμάτων, δυνατότητα ισότιμης συμμετοχής των ευπαθών κατηγοριών στο κοινωνικό, οικονομικό, πολιτιστικό αγαθό.



ΣΠΙΣΙΣΜΟΣ

Ο όρος **σπισισμός** (ή σπισισμός) προέρχεται από την αγγλική λέξη *speciesism*. Η έννοια του σπισισμού δηλώνει τη διάκριση μεταξύ δύο ειδών, η οποία αποφέρει την εκμετάλλευση του ενός είδους από το άλλο. Ουσιαστικά πρόκειται για μία έννοια παρόμοια με αυτές του σεξισμού και του ρατσισμού. Αν και μάλλον ο Δαρβίνος είχε χρησιμοποιήσει πρώτος η συγκεκριμένη λέξη, ο Ρίτσαρντ Ράιντερ είναι αυτός που τη χρησιμοποίησε πρώτη φορά επίσημα το 1973.

Ο όρος του σπισισμού έχει χρησιμοποιηθεί αρκετές φορές σε σενάρια επιστημονικής, κατά βάση όμως χρησιμοποιείται από προασπιστές των δικαιωμάτων των ζώων, οι οποίοι είναι αντίθετοι στην εφαρμογή της έννοιας.

Σπισισμός είναι η μεταχείριση ατόμων ανάλογα με το είδος που ανήκουν, αντί ανάλογα με τα χαρακτηριστικά που κατέχουν, όπως η ικανότητα να υποφέρουν. Οι περισσότεροι άνθρωποι που συνειδητά υποστηρίζουν την εκμετάλλευση των μη-ανθρώπινων ζώων είναι σπισιστές.

Στο παρελθόν, υπήρξαν πολλές διαφορετικές ερμηνείες για το τι θεωρείται διαφορετικό είδος. Σήμερα αυτό ορίζεται γενετικά.

Η έννοια του σπισισμού μπορεί να απασχολήσει αρκετούς μελετητές από διαφορετικούς τομείς καθώς το φαινόμενο έχει ρίζες πιο βαθιές από ότι το ίδιο το ανθρώπινο είδος. Η ψυχολογία αρχικά του ανθρώπου και ο τρόπος που αντιλαμβάνεται τα γεγονότα γύρω του αποτελούν το πιο σημαντικό κομμάτι που πρέπει να κατανοήσουμε καθώς όλα προέρχονται από το μυαλό του ανθρώπου. Η κοινωνιολογία και η κτηνιατρική είναι οι επόμενες δυο βασικές επιστήμες που έχουν εξίσου σημαντικό ρόλο την περιγραφή και αντιμετώπιση του φαινομένου.

Οι ανάγκες του ανθρώπου που τον αναγκάζουν να ξεπερνά τα όρια της φύσης. Τρεις βασικές ανάγκες: Ένδυση, Επιστήμη και Τροφή.

- Στην εποχή της υπερκατανάλωσης και της ραγδαίας επιστημονικής εξέλιξης δεν υπάρχει χρόνος για συμπόνια και ανθρωπιά. Αυτό είναι κάτι που οι άνθρωποι δεν θέλουν να αντιμετωπίσουν καθώς η ως έχει κατάσταση τους βολεύει γιατί κάνει την καθημερινότητά τους πιο εύκολη. Τα ζώα όμως είναι αυτά που υποφέρουν πίσω από τα εργοστάσια που παραγάγουν όλα όσα εμείς θεωρούμε δεδομένα.

- Ο σεβασμός στα κατώτερα πλάσματα της φύσης είναι υποχρέωση κάθε πολιτισμένου και συνειδητοποιημένου ανθρώπου. Η αδιαφορία δεν είναι το σκληρό πρόσωπο της ζωής αλλά ο φόβος μήπως κάποτε όλα αυτά γυρίσουν απέναντι μας. Η

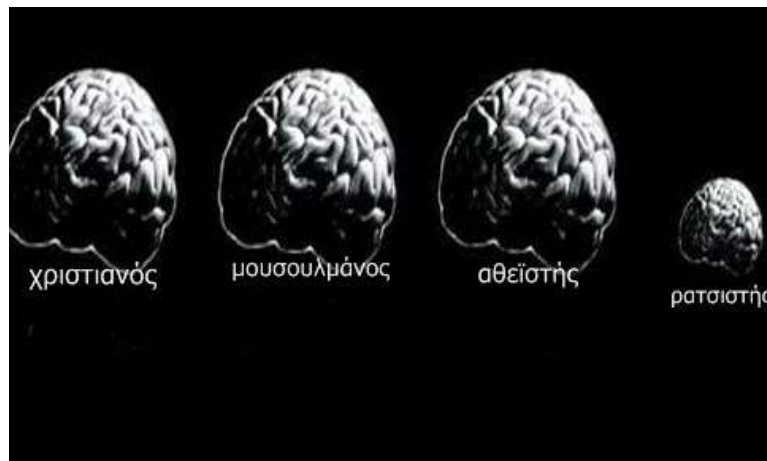
εκμετάλλευση παρά την αντίληψη της καταστροφής και των προβλημάτων που προκαλούνται είναι αυτό που θέλουμε να αποφύγουμε, σπισισμός.

· Ένα άλλο παράδειγμα που φτάνει στο πιάτο μας είναι οι κόττες που προέρχονται από εκτροφεία, χωρίς ίχνος υγιεινής και χωρίς να έχουν βγει ποτέ από το εκτροφείο εμφανίζουν κανιβαλισμό και για αυτό οι υπεύθυνοι των εκτροφείων βγάζουν απλώς με μια τανάλια το ράμφος τους ώστε να μην μπορεί να φάει το ένα ζωντανό το άλλο. Αυτό είναι κάτι που γίνετε και σε άλλα εκτροφεία, στα γουρούνια για παράδειγμα κόβουν τις ουρές τους και τα αυτιά για να μην μπορεί να φάει το ένα την ουρά του άλλου, η στέρωση στα εκτροφεία που χρειάζεται γίνεται πάλι με τανάλια με ευνουχισμό, τα κέρατα των ζώων κόβονται με ότι μέσα υπάρχουν και όλα αυτά φυσικά χωρίς αναισθησία, οι κραυγές των ζώων είναι σπαρακτικές και θεώρησα καλό να εμπλουτίσω την εργασία αυτή με οπτικοακουστικό υλικό.

· Η θανάτωση των αδέσποτων γάτων στην Κίνα γίνεται απλά σε θαλάμους αερίων.

· Ο άνθρωπος πρέπει να συμβιώνει αρμονικά με το περιβάλλον του, να το σέβεται και να το ευγνωμονεί γιατί χάρις αυτό συνεχίζει να απολαμβάνει τις όποιες καθημερινές του συνήθειες έχει την δυνατότητα. Η οικονομική κρίση, η φτώχεια και η αδρανής στάση λόγω της απόστασης από αυτά τα θέματα δεν δικαιολογεί την πραγματικότητα αυτή. Είμαστε υπεύθυνοι για τα όσα φοράμε και τρώμε, είμαστε υπεύθυνοι για τα ζώα που ζουν αποκλειστικά για να εξυπηρετήσουν αυτές τις ανάγκες μας. Για τα λίγα χρόνια ζωής τους ή και τους λίγους μήνες πριν φτάσουν σε εμάς βασανίζονται και πονούν όσο δεν μπορεί να φανταστεί ο ανθρώπινος νους.

ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ



Ρατσισμός είναι η αντίληψη ότι οι άνθρωποι δεν είναι όλοι ίσοι μεταξύ τους, αλλά διαχωρίζονται σε ανώτερους και κατώτερους, διακρινόμενοι είτε από το χρώμα του δέρματος, είτε από την εθνικότητα είτε από την θρησκεία κτλ.

Θρησκευτικός ρατσισμός είναι η ιδεολογία αυτή που δηλώνει ότι άνθρωποι που πιστεύουν στην Α θρησκεία, είναι π.χ. ανώτεροι από αυτούς που πιστεύουν στην Β,Γ και Δ θρησκεία. Πολλοί άνθρωποι πιστεύουν σε διάφορες θρησκείες. Αυτό φυσικά δεν τους κάνει ανώτερους οι κατώτερους από κάποιους άλλους, μιας και όλοι είναι απλά άνθρωποι, ίδιοι, απλά με διαφορετικά πιστεύω και χαρακτηριστικά.

ΠΗΓΕΣ:

<http://vromodouleia.blogspot.gr/2011/10/blog-post.html>
<http://blog.nowdoctor.gr/2128-h-psuchologiki-bia-sto-zeugari/>
<http://www.sigmalive.com/archive/simerini/news/social/223531>
<http://www.familyviolence.gov.cy/cgi-bin/hweb?-A=5&-V=manual>
<https://www.ucy.ac.cy/fmweb/el/tomeas-foiththkhs-merimnas/counseling-office/9-gr-articles/62-violence>
<http://e-psychology.gr/violence-abuse/282-violence-abuse-at-home>
<http://www.kathimerini.gr/782419/article/epikairothta/kosmos/unicef-entohn-e3aplws-h-ths-vias-kata-twn-paidiwn>
<http://psychosynthesis.gr/via-stin-oikogeneia>
<http://www.vimaasklipiou.gr/volumes/>
<http://psycho-logia.gr/2011/11/child-abuse/>

ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ

<http://www.e-abc.eu/gr/sholikos-ekfovismos/to-paidi-pou-vionei-ekfovismo/>

ΠΗΓΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ=[GOOGLE](https://www.google.com)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. Έχετε δεχτεί κάποιου είδους βία;
Ναι Όχι
2. Εάν ναι, ποιο είδος βίας ήταν αυτό;
Ψυχολογική Λεκτική Σεξουαλική Σωματική
Ενδοσχολική Ρατσισμός
3. Σε ποιόν απευθυνθήκατε;
Φίλους Οικογένεια Άλλους συγγενείς Καθηγητές
Γραμμή υποστήριξης Κανέναν
4. Πως το αντιμετωπίσατε;
Μόνος Μίλησες σε κάποιον Άλλο
5. Σε ποια ηλικία δεχτήκατε κάποιου είδους βία;
6-12 12-15 15-20
6. Σε ποιο χώρο γίνατε θύμα βίας;
Σχολείο Σπίτι Σε κάποιον εξωτερικό χώρο
7. Πόσες φορές έχετε πέσει θύμα κάποιου είδους βίας;
1-3 3-6 Περισσότερες
8. Ποιά ήταν η αντίδραση σας ως θύμα;
Ανταποδώσατε Ζητήσατε βοήθεια Αντισταθήκατε Άλλο
9. Ο θύτης τιμωρήθηκε;
Ναι Όχι
10. Έχετε ασκήσει κάποιου είδους βίας;
Ναι Όχι
11. Ασκήσατε βία γιατί:
Δεν συμπαθούσατε το άτομο με αυτό τον τρόπο διασκεδάζατε
Ήσασταν και εσείς θύμα άλλο
12. Πως νιώσατε μετά από αυτή τη πράξη;
Ενοχές Ικανοποιημένοι Μετανιωμένοι Άλλο
13. Έχετε βρεθεί ποτέ μπροστά σε κάποιο περιστατικό βίας;
Ναι Όχι
14. Ποια θα ήταν η αντίδραση σας απέναντι στους γονείς σας αν οι ίδιοι σας ασκούσαν βία;
Θα καλούσατε κάποια γραμμή υποστήριξης Θα μιλούσατε σε ένα
καθηγητή Θα μιλούσατε σε κάποιον φίλο Τίποτα